

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

**NIZOMIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA
UNIVERSITETI**

DAVRON QODIROV

**AN'ANAVIY
QO'SHIQCHILIK**

**O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
tomonidan oliy o'quv yurtlari 5141000 — «Musiqiy ta'lim»
bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalari uchun
o'quv qo'llanma sifatida
tavsiya etilgan**

**Toshkent
«IQTISOD - MOLIYA»
2007**

Qodirov D.

An`anaviy qo`shiqchilik. Oliy o`quv yurtlari uchun o`kuv ko`llanma / D.Qodirov; Uzbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazir ligi. - T.: «Iqtisod-moliya», 2007. - 148 b.

Annotatsiya

Mazkur ukuv qo`llanma 5,14000 - Musiqiy ta`lim yo`nalishida ta`lim olayotgan talabalar uchun mo`ljellangan bo`lib, an`anaviy ko`shiqchilik madaniyatn tarixidan, ko`shiqchilik janrlari - mavsum - marosim, urf - odat qo`ymklari, mexkat qo`shikyaari, lirik qo`shiqlar xadida ma`lumot berilgan.

Kuylash uchun halk. ko`shiklari, o`tmish bastakorlari ijodi, mumtoz qo`shiqyaardan namunalar o`rin olgan bo`lib, bu asarlar ijrosi uchun uslubiy tavsiyalar bayon kilingan.

©«IQTISOD - MOLIYA» 2007

©D.Qodirov

Kirish

O'sib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama etuk qilib tarbiyalashda musiqiy tarbiya alohida ahamiyat kasb etadn. Bu borada musiqa muallimlarini tayyorlashda asosiy z`tibor ularni ma`naviy va ma`rifii jnhatdan etuk bo'lishlariga qaratish muhim vazifalardan biri hisoblanadi, ayniqsa musiqani, xalq qo'shiqchiligini urgatish jarayonida badiiy ijodkorlikni tarbiyalashga qodir bo'lgan mutahassislarni tayyorlashga e`tiborni qaratish o'ta muhim vazifalardan biri

bulib hisoblaiadi.

Biz musiqa sir asrorlarining qonuniyatlariga tayangan holda bo'lajak musiqa muallimlarini tayyorlash jarayonida asosiy e`tiborni ularning ma`iaviy va ma`rifiy tarbiyasiga qaratishni muhim vazifalardan biri deb hisoblaymiz.

Bugungi kunda musiqa ijrochiligimizda asriy qadriyatlarini, musiqiy merosimizni tiklash, o'rganish, rivojlantirishga e`tiborni qaratilayotganligi quvonarlidir,

"SHarq taronalari" xalqaro ko'rik tanlovlari, maqom ijrochiligi xalqaro ko'rik tanlovi "Boysun bahori" xalqaro folklor festivali, "Barhaet an`analar" folklor festival Respublika kurik tanlovlari orqali unitnlyab borayotgan xalq durdoyalari qaytadan dunyo yuzini ko'rmoqda.

YOshlar orasida "Oltip merosimiz" SHoshmoqom, mumtoz kuy qo'shiqlar folklor namunalariAan ijro qilishga e`tibor va intnlish kuchayib bormoqda.

Bu borada musiqa oliy va o'rta mahsus dargohlarida uquv rejalariga Xalq qo'shiqchiligi , An`anaviy ijrochilik va Xalq ogzaki ijodiyoti kabi bo'limlar kiritildi, dasturlar yaratildi. An`anaviy qo'shiqchilik fana ham ana shunday izlanishlar

samarasidir,

Mazkur fanning maqsadi: talabalarni xalq qo'shiqchiligidagi ijro malakalarini, dostonchilik, katta yshula, o'tmish basgakorlar -musonniflik, mullxxinlik, nagmanavozlik, nagma oaozlik, nagmapardozlik, nag`masozlik kabi uslublar, shuningdek , o'zbek xa^^ musiqa merosining eng nodir durdonasi hisoblangan maqomlar bo'yicha nazariy bilim va amalny tavsiyalar berishdan, umuman bo'.\g`usi muallimlari va san`atkorlarda . zstetkk his tuygu va estetik madaniyat. ko'nikmalarini to'la-to'kis sheklantirish, talabalarga xalq qo'shiqlarini jamoa bo'lib kuylay olish va maqoi guruhlarini tashkil qila olish texnologiyasi bo'yicha mukammal bilim berish hamda jamoaga rahbarlik qila olish xususiyatlar kabi ko'plab ko'nikma va malakalardan iboratdir.

Bu qo'llanmada - An`anaviy qo'shiqchilikning tarixiy ildizlari, o'tmish xonanda, bastakorlar ijodi, qo'shiqchilikning turlari, hamda kuylash jarayonida zarur bo'ladigan an`anaviy qushiqchilik namunalaridan iboratdir.

Mazkur qullanma san`at fakulteti talabalari, musiqa litsey va kollejlari, maktab o'qituvchilari hamda havaskorlik to'garaklari ijro repetuarlari uchun mo'ljallangan.

An`anaviy qo`shiqchilik tarixidan

Qo`shiqchilik tarixi uzoq o`tmishga egadir. O`rta Osiyo xalqlarining musiqa madaniyati tarixiga doir qadimiy yozma manbalar, arxeologik topilmalar shundan dalolat beradiki musiqa ijrochiligi nihoyatda mukammal rivojlangan. O`rta Osiyo xalqlarining sunggi ming yillik musiqa madaniyati tarixiga oid yozma manbalar bizgacha etib kelxanligi musiqiy merosni avaylab asrab avloddan-avlodga, ustozdan-shogirdga meros qilib qoldirilishining yorqin namunasidir. Uzoq o`tmishdan bizgacha etib kelgan musiqiy merosni urganish uni mukammal fan darajasiga olib chiqishda Abu Nasr Muxammad al-Farobiyning xizmatlari beqiyosdir. Al-Farobiy qadimgi musiqa namunalarini ijrosi va taxliliga juda katta ahamiyat berib utgai. Izlanishlar samarasi sifatida musiqa nazariyasi fanini yaratdi. "Kitabul al-kabr"(Musiqaga doir katta kitob), "Kilamu fil-musiqiy" (Musiqqa uslublari haqida kitob), "Kitabul-musiqiy" (Musiqqa kitsrbi) kabi risolalar bevosita musiqa ijrochiligi tahliliga bag`ishlangandir.

Bu borada Al-Farobiy an`anasini davom ettirgan olimlardan Abu Ali ibn Sino edi. Uning "Kitabush-shifa-" (SHifo kitob), "Doiishnoma" (Bilim kitobi), "Risولاتun fi ilmil musiqiy" (Musiqqa ilmi haqida risola) asarlari bevosita musiqa ilmi, ijrochilik uslublari, mavjud kuy va ashulalar tahlili haqidadir.

IX-X asr musiqa madaniyati tarixida O`rta Osiyodan chiqqan buyuk olim Abu Abdulloh Muhammad ibn YUsof al-Kotib al-Xorazmiyning "Mafatixul-ulum" (Ilmlar kaliti) etsiklopediyasining musiqa nazariyasiga bag`ishlangan qismida kuylar qatori xalq qushiqchilik ijodi namunalari tahliliga katta axamiyat berib o`ttan.

Keyinroq yashab ijod etgan olimlar — Safauddin Abdulmo`min, Mahmud bin Ma`sud ash-SHeroziy (XSH-X1L0 Xuja Abdulqodir Marog`iy (XIV, "Jamiul — alxon" "Maqasidul-alxon" risolalar muallifi), Al Xusayniy, Abduraxmon Jomiy (XV) va kuplab musiqa ilmi olimlari risolalarida yanada rivojlantirildi.

Musiqa ilmining nazariyasi yaratilishida xalq qushiqchiligi o`rni beqiyosdir. O`rta Osiyo o`tmish musiqaxunos olimlari kuylar bilan birga ashulachilik muammolar ustida tahliliy muxokamalar olib borganlar. Risolalar yaratilgan.

O`tmishda xalqning ruhiy kechinmalari; shodlik, xursandchilik, qaygu - xasrat, iztiroblar - xalq ijodining namunasi bulmish - qo`shiqlarni dunyoga keltirdi, takomillashtirdi. Qo`shiqchilikdagi bu turli ijro yo`nalishi namunalari —

- maishiy ashulalar
- dostonlar
- lirik va ishqiy harakterdagi ashulalar
- marosim qo`shiqlari
- mehnat qo`shiqlari
- laparlar, yallalar
- bolalar qo`shiqlari

deb nomlanib - an`anaviy qo`shiq ijrochiligi yuzaga keldi.

Xalqniyag ko`p ming yillik maishiy turmush tarzi ko`plab mazmundagi

qo'shiqlar durdonasini yuzaga keltirdi. "YAllama yorim" "Begijon ukam, yor-er", "Mallaxon", "Xoy mening yorimsan", "Bodom qovoq", xalq dostonlari ijrochiligi namunalari "Go'r o'g'li", "Alpomish", "SHayboniyxon", "Bahrom va Dilorom", "SHoxsanam va G'arib" kabi epik ashulalar, to'y va marosim qo'shiqlari, mehnat qo'shiqlari, laparlar, yallalar va bolalar qo'shiqlari asrlar davomida sayqal topib xalhimizning "Oltin merosi"ga aylandi, SHuni ta'kidlab o'tishimiz kerakki, musiqa asosi bo'lgan she'riy matn asarning mazmunini tashkil qiladi. SHE'riyatga e'tibor beradigan bo'lsak, she'r va musiqa azaldan bir-biriga yaqin, yo'ldosh, egizak san'at turlari hisoblanadi. Ikki jihatning birlashuvi bo'lgan qo'shiqqa ta'rif beradigan bo'lsak, mustaqil to'rtliklardan tashkil topgan, tural fikrni ba'diyy ifodalovchi, el orasida keng tarqalgan va kuylangan xalq she'ri namunalariga qo'shiq deyiladi. Qo'shiq termini keng ma'noda bo'lib, xalq she'riyati, lirik qo'shiqlar, xalq lirikasi, ashula degan umumiy nomlar ostida yuritilib kelinadi. SHu bilan birga ularning konkret namunalarining nomlari ham bor. Masalan "YOr-yor", "Ulan", "Lapar", "Lirik terma", "Alla", "Bayt-g'azal", "Kelin salom", "Hush kelibsiz", "Yig'i-yo'qlov" kabilar.

Xalq qo'shiqlari uchun musiqiylik, ravonlik, kuylashga (ko'pchilik yoki yakka) moslik xosdir.

Ma'lumki uzoq o'tmishda sinkretik san'atning namunasi bo'lgan qo'shiqlar uni yaratuvchilar va ijro etuvchilarning mehnat faoliyati ovchilik, chorvachilik, dehqonchilik, xunarmandchilik ishlari, xalq amaliy san'ati - kulolchilik, o'ymakorlik va boshqa san'atlar bilan bevosita aloqada bo'lib ayni chog'da mehnatkash ommaning qadimiy urf odatlari, xilma-xil marosimlari va e'tiqodlari nazdida yashab keldi.

Xalq ruxini chuqur va yorqin ifodalagan qo'shiqlarning ijtimoiy mohiyati haqida tarixchi P.Lefarg shunday deydi; "Xalq qo'shiqlari ... Xalq ko'nglidagi qayg'u xasrat va shodliklarning yo'ldoshi, uning bilim qomusi, uning doimiy va falsafa kitobidir; qo'shiq bir xazinadirki.., Xalqning ko'ngli o'z imonini, o'zining oshsh. tarixini, o'z millati tarixini bu haziniga topshirib qo'yadi".

Qo'shiqlar faqat tuyda va bayramlarda emas, balki insonning tabiat va jamiyatning yovuz kuchlariga qarshi kurashda unga hamrohdir. Ularda xalq qudratining bitmas-tuganmasligi kuylanadi, dovyurak, o'lim bilmas, yovqur, bahodir, jangovar kurashchi, vafodor oshiq, mehnatsevar, tajribali inson obrazi tasvirlanadi. Qo'shik, termini birinchi marta XI asrda yozilgan, ilmiy adabiyotlar bizgacha etib kelgan eng qadimiy hisoblangan Mahmud Qoshgariyning "Devoni lug'atit turk" asarida "qoshug'" shaklida berilgan bo'lib, bu so'zning izohi she'r, qasida deb ko'rsatilgan.

SHuningdek "qo'shiq" so'zini YUsuf Xos Xojibning "Qutadg'u bilig" asarida, XII asrda yozilgan Mahmud Qoshg'ariyning "Muqaddimatul - adab" lug'atida ham shunday ma'nolarni uchratamiz. Xususan Alisher Navoiyning "Mezonul - avzon" va Zahiriddin Boburning "Risoi aruz" asarlarida so'zi surud, ayolg'u, lahn, turki tarona, ashula, chilga (chinga) nomi bilap ham tarqalgan. Ular qo'shiqning turli janrlarini atash uchun qo'llanilganligi bayon qilinadi.

O'zbek xalq qo'shiqlari shu darajada ko'p va xilma-xilki, uning barcha namunalari hali tula ravishda o'rganilishi kerak. An'anaviy qo'shiqchilikda

qushiq-larni

- Mavsum-marosim;
- Urf-odat qo'shiqlari;
- Mehnat Bushnqlari;
- Lirik qo'shiqlarni;

4 guruhga bo'lib, har bir guruh tahlili davomida ularning ichki turlarini ko'rib o'tinishi joizdir.

Mexnat qo'shiqlari

Insoniyat yaralgandan beri o'z oilasi ehtiyoji uchun, biror yumush bilan - hunarmandchilik, dehqonchilik, kasanachilik, chorvachilik kabi kasblar bilan shugullanib keladi.

Mehnat qo'shiqlarining yaratilishi ham mexnat jarayoni bilan bog'likdir.

Dehqonlar, xunarmandlar ishlab turib qo'shiq aytganlar. Qo'shiq kishilar mehnatini engillatgan, ayrim so'zlari, undov, chaqiriq, nidolari kuttchilikni barobar harakat qilishini uqtirishgan. SHu sababdan qo'shikdagi so'zlar, vazn, qofiya, ixcham, aniq bo'lgan. Ayrim so'zlar vaqti-vaqti bilan takrorlanib, xayqiriq, chaqiriq, shikoyat yoki mamnunlikni bildiruvchi nidolar alohida aytilib turilgan. Qo'shiqlarda mehnatni engillyshtirishga qaratilgan ko'tarinki ruh, xalq ijodiga hos optimizm, xushchaqchaq kayfiyat doimo ustunlik qilib kelgan.

Mehnat qo'shiqlari mazmunan dehqonchshshk, bog va bog'dorchilik, chorvachilik, ovchilik, hunarmandchilik va boshqa kasblarga xos xususiyatlarni aks etgiradi.

Dehqonchilik bilan bogliq **qo'shiqlarga qo'shchi, o'rim, xirmon yanchish**, yorg'ichoq qo'shiklari kiradi.

Qo'shchi qo'shig'i.

Qo'shchi qo'shiqlari yolg'iz qo'shchining o'zi tomonidan baland ovoz bilan, ba`zan xirgoyi qilib ijro etiladi.

Ularning dehkoniig hayoti, ish hayvoniga munosabati tasvirlangan.

SHoxlarim quloch-quloch,
Yo'q madorim qornim och,
Tepamda qo'ngan qaldirg'och,
Men qaytib qo'shga yarayman.

O'rim qo'shig'i:

O'roq va o'roqchilar guruhi tomonidan o'rim paytida aytiladigan o'rim qo'shiqlarida dehqonning umidi ro'yobga chiqayotgani, ko'tarinki ruh bilan ishga kirishayotgani bayon etiladi. Dehqonning goragida kuch-g'ayrat jo'sh uradi.

O'rog'im olmos,
Urishdan qolmas,
Sira ham tolmas,

O'rmasam bo'lmas.

Xo'p xayda qo'shiklari.

Xirmon yanchnsh vaqtida dehqonlar tomonidan aytiladigan qo'shiqlar xo'p hayda yoki maydagul deb yuritiladi.

Ayri-ayri tuyoqqa, mayda-yo, mayda,
Ayri na hol yarashar, mayda-yo, mayda,
Jilviragan quloqqa mayda-yo, mayda
Tilla sirg`a yarashar, mayda-yo, mayda.

YOrg`ichoq qo'shiqlari.

YOrg`ichoq deb atalgan ko'l tegirmonini kuni bo'yi aylantirish mashaqqatli mehnat. Og`ir toshning to'ldirab, bir joyda aylanib turishi ohangida to'qilgan qo'shiqlar ham vazmin, ham cho'zib aytiladigan bo'ladi.

YOrg`ichoq torta-torta toldi qo'lim,
Ikki tosh orasida qoldi qo'lim.

CHorvachilik bilan bog`liq qo'shiqlar ichida sog`im qo'shiqlar keng tarqalgan.

Sog`im qushig`i.

Uy hayvonlarini sog`ishda erkalash ohangida aytiladigan qo'shiqlarni sog`im qo'shiqlari deb atashgan.

Saralab eding o'timni, xo'sh~xo'sh,
Iyib bergin sutingni, xo'sh-xo'sh.
Olmazor buloq o'ting bor, xo'sh-xo'sh,
Tura qolgin, jonivor, xo'sh-xo'sh,
Iya qolgin, jonivor, xo'sh-xo'sh.

Xunarmandchilik qo'shiqlari.

O'zbek qo'shqlari orasida xunarmandchilik qo'shiqlari anchagina salmoqli o'rin egallaydi.

Bo'z to'qiyimiz qarog`ini o'xshatib,
Moki otaman dastaginamni qaqshatib,
Boeordagi shoyilardan yaxshi etib,
Nafisdan o'xshagan buzim yaxshidir.

Mavsum-marosim va urf-odat qo'shiqlari.

Insonning yashash va hayot kechirish tarzi, yilning to'rt fasli mehnat oylari, bayramlar, urf-odatlar, marosimlar, mavsumiy ish harakatlari bilan bog'liq ravishda juda ko'p qushiq yaratilgan.

Marosimlar, odatlar turli-tuman bo'lganidek, ularga bog'langan qo'shiqlar ham xilma-xildir: boychechakning ochilishi, navro'zning kelishi, bahor yomg'iri, laylak kelishi, xirmon quvongchi voqea hodisalarga qo'shiqlar to'qilgan.

Qo'shiqlar xalqning oila bayramlarini, marosimlarini bezab kelgan. Mavsum va marosim bayramlarida kishilar o'yin kulgi qilgan, dam olishgan, yangi mehnat faoliyatiga ilhomlanganlar.

Alla.

O'tmish alla qo'shiqlarida zahmatkash, mushtipar, ezilgan mazlum sharq onasi obrazi g'aydalanadi.

Allalarda onalarga xos bulgan bag'ri kenglik, quyoshday mehribonlik, mayin dil qaridan sizib chiqqan kuylarda taraladi.

Senga qo'ydim yaxshi ot, alla,
Yaxshi niyatdir murod, alla,
Yurtu elga suyansang, alla,
Senga bo'lg'usi qanot, alla.

Ular boshdan-oyoq mayin, erkalatuvchi va uxlatuvchi, ko'pincha bir xil kuyda ijro etiladi va oxirgi "alla-yo" so'zi cho'zib takrorlanadi.

Ramazon qushiqdari.

Turli urf-odatlar, marosim va irimlar bilan bog'liq bir qancha qo'shiqlar yaratilganki, bunga "YO ramazon", "Barot keldi", "Safar qochdi" kabilarni ko'rsatish mumkin.

Sirtidan qaraganda "YO ramazon" diniy mazmundagi qo'shiqlarga o'xshasada, xonadon axdiga yaxshi niyatlar qilinadi.

Sus xotin.

Qurg'oqchilik munosabati bilan yomg'ir chaqirish marosimida aytiladigan "Sus xotin" "Talabi boron" (YOmg'ir talab) qo'shiqlari turli irimlar qadimdan qolgan animistik tushunchalar bilan bog'langan.

Qo'shiqda murojaat, xitob oxanglari xalqimizning suv xaqidagi qadimiy orzu-armonlari o'ziga xos yusnnda g'aydalangan.

To'y qo'shiqlari.

To'y marosimlari - uylanish to'yi, xatna to'yi, yosh to'yi, beshik to'yi singari

xilma-xil bo'lganidek, uning qo'shyqlari ham xilma-xildir.

YOr-yorlar qiz uzatar kechasida aytiladigan qo'shiqlardan biridir.

Tokchadagi qaychini,
Zang bosibdi, yor-yor,
Kelin oyim onasini,
G'am bosibdi, yor-yor...

Lapar

Nikoh to'ylarida qizning uyida kechqurun o'tkaziladigan "Qiz oqshomi", "Qiz majlisi", "Qiz oshi", "Lapar kechasi" deb ataladigan bazmlarda lapar aytiladi.

Qizlar bilan yigitlar tarafma-taraf turib, oshiqona gazal baytlar aytishganda, xuddi so'z bilan tortishmachoq o'ynagandaybo'ladi. Bu bazmda yigit va qizlar orasidan yigit va qiz oldinga chiqib lapar aytishadi.

Lapar bilan qiz va yigitlar bir-birlariga muhabbat izhor etib, tanishgan va ahdi-paymon qilishgan.

O'lan

Nikoh to'ylari, ba`zan bayram kunlari, ayrim yiginlarda, cholgusiz ijro qilinadigan o'lanlar ko'proq chorvadorlar, dehqonlar orasida tarqalgan. O'lanlarda cho'pon yigit bilan cho'pon qiz sevgi dardlaridan baxs etib so'zamolikda chechanlikda, odamiylikda bir-birlarini sinaganday bo'ladi, musobaqadan tomonlar bir-birlariga sovgalar beradi.

Lirik qo'shiqlar.

Xalqning eng yaxshi orzularini ifodalagan, yuksak insoniy fazilatlarini boy va cho'qur ruhiy kechinmalarda aks ettirgan, yakka holda va jamoaviy bo'lib, ma'lum kuy bilan ijro qilinadigan qushiq'larga lirik qo'shiqlar deyiladi.

Ishq-muhabbat mavzuidagi lirik qo'shiqlar mazmundorligi, musiqiyliigi, dilga yaqinligi bilan alohida ajralib turadi. Ularda xaqiqiy sevgini ulutlash, qadriga etish, ma'naviy va ahloqiy soflik vafo va sadoqatning qimmati tabiiy va samimiyat bilan tasvirlanadi.

Xalqning lirik qo'shiqlarga xos xususiyati shuki, ularda xalqqa xos kamtarinlik, poklik, ko'ngillarning beguborligi, samimiyliigi ravshan aks etadi.

Qizning ko'z o'ngida beqasam to'nlar kiyib beparvo yuruvchi yigit gavidalanadi. Qiz ishq o'tida kuyadi, yonadi, ba`zan uning berahmliigidan noliydi:

Beqasam to'nlar kiyib,
Buncha meni kuydurasan.
Har zamonda bir qarab,
O'lmay turib o'ldirasan.

Bunday qo'shiqlar o'zining dilraboligi, yoqimli ohangi, to'q qofiyalari,

obrazlilik, tasviriy usul va vositalarning xilma-xilligi bilan inson ruhiy dunyosini aks ettiradi. Fikrni savol-javob yo'li bilan timsoliy shaklda ifodalangan "Gul o'yin" deb nomlangan qo'shiqda sevishtgan ikki yurakning bir-biriga arzi xol aytishi tabiat go'zalligi tasviri orqali beriladi.

Sen bog`da anor bo'lsang,
Qizarib pishib tursang.
Men yurgan bog`bon bo'lib,
Bittalab uzib olsam,
YOr anda na qilgaysan.

Qo'shiqda oshiq-mashiqlarning bir-biriga "erkalab, suyib qilgan yoqimli xazili, nozik so'z o'yinlari, xushchaqchaq xissiyotlari kishini o'ziga maftun etadi.

Muhabbat qo'shiqlarida itimoiy tengsizlik, ko'shgachi sevgili yorga etisha olmaslik ohangida ifodalanadi.

Xalq qo'shiqlarida ko'pincha naqoratlar ishlatiladi.

Naqorat - bir-biriga yaqin qo'shiqlarni uyushtiradigan musiqiy komponent vazifasini o'taydi, to'rtliklarni birlashtiradi, bir necha bandli yaxlit asar xoliga keltiradi.

Naqoratlar rang-barangdir:

An'anaviy xalq. qo'shiqlari davr bilan xamnafas bo'lib rivojlanadi, mehnatkash omma qalbining oynasi, hayot qomusi sifatida avlodlarni g'oyaviy-estetik, ahloqiy-ma'naviy jihatdan tarbiyalashda qimmatli manba bo'lib keldi.

Qo'shiqchilikda tabiat va jamiyat bilan bog'liq bo'lgan ibtidoiy tushunchalar bilan bir qatorda, odamiylik, mehnatsevarlik, mardlik va qahramonliklar ma'qullanib, qo'rqqoqlik va tajribasizlik kabi salbiy xislatlar qoralanadi.

An'anaviy qo'shiqchilikda ijro yo'llari

O'zbek xalqi an'anaviy qo'shiqchiligida ijrochilik uslubi, ijrochilik maktabini yaratdi. Bu avloddan avlodga "Ustoz shogird"an'analari orqali o'tib kelmoqda. Bu uslub akademik ijro uslubiga yaqin bo'lib, xonanda qo'shiqni "Ishkami" uslubida kuylaydi. YA'ni kuylash uchun zarur bo'ladigan to'liv; nafas qorin bo'shlig'iga olinib ashula ijrosiga qarab taqsimlab ijro etiladi.

An'anaviy ijro uslubink;gg akademik ijrodan birgina farqi shundaki, xofiz har bkr bo'gin va so'zlarga "nolalar" yordamida qo'shiqni ijro etib b-erishi kerak. Akademik ijroda esa bu bezak nolalar cheklangan . ;olda ijro etiladi.

An'anaviy ijroda "Binnigi" va "Gulligi" uslubi ayniqsa zarurdir.

"Binnigi" - ijrosida taloffuz dimoq yo'li orqali ijro etiladi va qo'shiqning dardli, mungli, yoqimli ijro bo'lishiga erishiladi.

"Gulligi" - uslubi esa ososan tomoq ishlatish orqali bezaklar berib aytiladi. Utmtssh xofizlarimiz J.Sultonov, M.Uzoqov, Rasulqori Mamadaliev kabilar asosan tomoqni ko'p ishlatib ijro qilishgan. Bunda so'zlar dardchil, oxang oishq holda eshitiladi. Lekin bu uslubning murakkabligi shundaki, ovoz ijro vaqtida tezda

charchab, o'z rangini, jarangini yo'qotib, tovush paylari zo'riqib ovoz xastalajib qoladi. YUqori avj pallalarda tomoqda jismoniy zo'riqish paydo bo'ladi. Bu esa xonanda ichki fiziologik o'zgarishlarga olib keladi. Qon bosimni oshib ketishi, tovush pardalarining shikastlanishi, miya qon bosimining ko'tarilishi, ovoz paylarida, muskullarda "mayib bo'lish" (grija)paydo bo'lishiga olib keladi. Bo'lar esa o'z navbatida xonandaning ijrochilik faoliyatining qisqarishiga olib kelishi mumkin.

Biz uchun mashg'ulot jarayonida eng maqbul uslub, ovozni zo'riqmasdan "Binnigi" uslubida kuylatish yaxshi samara beradi. Sababi ovoz membranadan chiqib yuqori tag`nakka tegib, yuqori jag orqali burunga beriladi va ovozda quvvat ortib sifatli ijroga erishiladi. Tomoq ham zararlanmaydi.

An`anaviy ijro uslubida joylatishga o'rgatish qizlarga qaraganda yigitlarda tezda ko'zlangan maqsadga erishishimiz mumkin. Sababi yigitlarda an`anaviy ijroga ham, akademik ijro yo'liga o'tib kuylash uchun imkoniyat kengdir.

Farqi shuki an`anaviy ijro uslubida yigitlar nafasni ishlatish talaffuz va kerakli "nolalar"ga qaratadilar.

Qizlarimizda esa katta muammo saqlanib kelmokda. Qizlar "Vokal" darslarida ochiq ovozda "yopiq", "xirgoyi" ovozga o'tkazib olishlari kerak.

"Akademik ijro"da kuylash uchun esa 5-10 yil muddat kerak bo'ladi. Akademik ijro o'slubida shakllangan qizlar ovozida an`anaviy ijroga o'tib kuylash biroz qiyinchilik tugdiradi. SHuning uchun biz mashg'ulot jarayonida qizlarimizni ham an`anaviy ijroda ham akademik ijroda kuylash malakalarini bir vaqtda egallab borish malakalariga e`tabor beramiz, ya`ni xonanda ikki yo`nalishda kuylash uslubini egallab boradi.

An`anaviy qushiqchilik darsi va mashg`ulotddari vaqtida ustoz san`atkorlar S.Qobilova, B.Davidova, K.Ismoilova, SH.Rahimova, S.Rahimova kabi o'nlab o'tmishda o'tgan ovoz sohibalari ijro namunalaridan foydalanib, ular ijro yo'llarini audio magnitofon yozuvlari orqali tinglatib, yozuvga mos qilib kuylashlariga harakat qilishlarini ta`kidlaymiz,

Ijro malakalarini yaxshi egallagan talabalar ishtirokida "Hisobot kontsert"lari, O'zbekiston Televideniyesi va Radiosi "Badiiy Kengashi"ga taqdim etib "Oltin Fond" uchun ovozlarni yozdirib "Oltin meros" ansambli ipggirokida Televideniya va Radio orqali chiqishlar qilib borishga harakat qilishadi.

An`anaviy qo'shiqchilik fani va yakka darslar uchun kiritilgan asarlar ro'yhati.

I Xalq qo'shiqlari

1. "CHaman ichra" Xalq xalq qushig`i II tom 196 bet
2. "Olmacha anor"
3. "Tanovar" I tom 144 bet
4. "YAli-yali" Navoiy g`azali I tom 209 bet
5. "Oydek to'libdir" Xislat g`azali I tom 251 bet
6. "YAllo-yallo" Xalq she`ri I tom 259 bet
7. "YOshligimda" Xalq qo'shigi I tom 264 bet
8. "YAllama yorim" I tom 266 bet

- 9."Qachon bo'lgay" IV tom 45 bet
- 10."Mustahzod" G7tom 52 bet
- 11."Norim-norim" IV tom 57 bet
- 12."Dogman" II IV tom 79 bet
- 13."Davron suraylik" IV tom 145 bet
- 14."Junun vodiysiga" Navoiy gazali IV tom 154 bet
- 15."YAlla jonim" G7tom 161 bet
- 16."Soqiyo P" IV tom 170 bet
- 17."Qizgina" IV tom 189 bet
- 18."Qarinavo" IV tom 193 bet
19. "Qoraqosh" IV tom 203 bet
20. "Bilaguzuk" IV tom 208 bet .
- 21."E voy nozigim" IV tom 247 bet.
22. "Ililla yor" IV tom 249 bet.
- 23."YOronlar" IV tom 282 bet.
- 24."YOlvorma jonim" IV tom 294 bet.

Bastakorlar asarlari.

- 1."Ko'rmadim" D.Zokirov musiqasi A.Navoiy g`azali
- 2."Mubtalo bo'ldim senga" K.Jabborov musiqasi A.Navoiy g`azali
- 3."Ey sabo"
- 4."Nazzora qil" K.Jabborov musiqasi Fuzuliy II tom 444 bet
- 5.Etmasmidim K.Jabborov musiqasi
- 6.Tokay K.Jabborov musiqasi, Uvaysiy g`azali
- 7.Bu ko'ngildur K.Jabborov musiqasi Lutfiy g`azali
- 8.Diyorimsan K.Jabborov musiqasi Xabibiy g`azali II tom 440 bet
- 9.Aylanay K.Jabborov musiqasi Xabibiy g`azali II tom 447 bet
- 10.Koshki YU.Rajabiy A.Navoiy I tom 483 bet
- 11.Ne navo YU.Rajabiy A.Navoiy II tom 463 bet
- 12.Muhabbat dashtida YU.Rajabiy A.Navoiy I tom 410 bet
- 13.Ishq YU.Rajabiy A.Navoiy I tom 414 bet
- 14.Qiz qo'shig`i YU.Rajabiy X.Olimjon I tom 463 bet
- 15.Jonimdadur YU.Rajabiy A.Navoiy I tom 467 bet
- 16.YOr mehri YU.Rajabiy A.Navoiy I tom 481 bet
- 17.O'lmasun J.Sultonov A.Navoiy I tom 417 bet
- 18.YAxshiroq J.Sultonov A.Navoiy I tom 446 bet
- 19.Assalom K.Jabborov musiqasi Furqat III tom 526 bet
- 20.Sayri gulzor J.Sultonov musiqasi Xabibiy
- 21.Ne ajab O.Nuriddinov musiqasi A.Navoiy I tom 519 bet
- 22.Bir ishva bilan M.Murtazoev musiqasi Xamza I tom 452 bet
- 23.Fargona tong otguncha M.Murtazoev musiqasi Xaziniy gazali
- 24.So'lim I.Ikromov Soatiy g`azali

25. Ey chehrasi tobonim S.Kalonov Muqimiy II tom 493 bet
26. Topmadim S.Kalonov A.Navoiy Ptom 496 bet
27. Ey sarviravon S.Kalonov Nodira
28. Aylagach To'xtasinov musiqasi A.Navoiy g`azali IV tom 451 bet
29. Unutma K.Otaniyozov IV tom 457 bet
30. Gulzorim X.Abdurasulov musiqasi A.Navoiy g`azali I tom 64 bet

Mumtoz ashulalar

1. Nasrullo A.Navoiy gazali I tom 3- bet.
2. Bayot I Fuzuliy g`azali I tom 31 bet
3. Bayot II Muqimiy g`azalya I tom 38 bet
4. Girya I Zavqiy gazali I tom 49 bet
5. Farg`onacha shahnoz Muqimiy gazali I tom 75 bet
6. Ko`chabog`i II A.Navoiy II tom 83 bet
7. Qalandar I Muqimiy g`azali I tom 98 bet
8. Qalandar II Muqimiy g`azali I tom 101 bet
9. Oromijon Zavqiy g`azali I tom 122 bet
10. Galdr I Xalq she`ri I tom 152 bet
11. Abdurahmonbegi Muqimiy gazali II tom 142 bet
12. Dugoh Xusayn III O`lturgusi I tom 113 bet
13. Nasri Uzzol Navoiy gazali II tom 3 bet
14. Ushshoq A.Navoiy gazali II tom 37 bet
15. Quqon ushshog`i A.Navoiy g`azali II tom 52 bet
16. Munojot A.Navoiy g`azali II tom 60 bet
17. Fig`on Furqat g`azali II tom 66 bet
18. Feruz I Ogaxiy g`azali II tom 91 bet
19. Feruz II Ogaxiy g`azali III tom 277. bet
20. Dutoh Xusayn II (Ishqida) III tom 66 bet
21. Dugoh Xusayn II (Ishqida) III tom 71 bet
22. Taronai Dutoh Xusayn (Bosh ustina) III tom 66 bet
23. Dutoh Xusayn IV (Ey nigorim) III tom 87 bet
24. CHorgoh I A.Navoiy g`azali III tom 98 bet
25. CHorgoh II Furqat g`azali III tom 105 bet
26. CHorgoh V (Oh kim rahm aylamas) III tom 122 bet
27. Savti kalon qashqarchasi A.O`tar g`azali
28. Savti kalon soqinomasi Bobur gazali III tom 178 bet
29. Eshvoy Xabibiy g`azali
30. SHitob aylab A.Navoiy g`azali IV tom 23 bet
31. Sarohbori dugoh P-SH taronasi Xuvaydo g`azali Dugoh maqomidan.

BIRINCHI QISM.

**O'ZBEK XALQ
QO'SHIQLARI**

CHAMAN ICHRA

O'zbek xalq qo'shig'i
T.To'la she'ri

Allegro moderato

First system of piano introduction, featuring a melody in the right hand and accompaniment in the left hand. The music is in 2/4 time and begins with a forte (f) dynamic.

Second system of piano introduction, continuing the melody and accompaniment.

Vocal entry system. The vocal line is marked piano (p) and includes the lyrics: "СОТ-ЛА-БУН ТО - - - АНН ТО - АНН (о.)". The piano accompaniment continues with chords and a steady rhythm.

Second system of the vocal entry. The vocal line includes the lyrics: "ЗА-МАН ИЗ - ра,". The piano accompaniment continues with chords and a steady rhythm.

p
ĭ-руи сен-га ха-ѣ. мим(а...),

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, starting with a dynamic marking of *p*. The lyrics are "ĭ-руи сен-га ха-ѣ. мим(а...)". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music is in a 4/4 time signature.

та-ман уз - - ра,

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line with the lyrics "та-ман уз - - ра,". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music continues in the same 4/4 time signature.

mf cresc.
Ре-за ха-турз. ми о - шѣ

p cresc.

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line with the lyrics "Ре-за ха-турз. ми о - шѣ". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music continues in the same 4/4 time signature.

та-ман уз - - ра боэ уз - ра

The fourth system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line with the lyrics "та-ман уз - - ра боэ уз - ра". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The music continues in the same 4/4 time signature.

ff

Был-дай кул-да жа-мо - - - лия(о...),

f

ра-дан - - - ку - - - ра.

f f

4.

- ра.

Sochlarim tolim-tolim, chaman ichra,
YOrim, sendy xyayolim, chaman ichra.
Kecha xatingni olib, chaman ichra, bog` ichra
Gulday kuldi jamolim , chaman ichra.

Dilim, xayolpm senda, chaman ichra
Sen yaratgan chamanda, chaman ichra,
Iqbolimiz ochilgan, chaman ichra, bog` ichra,
SHunday go`zal zamonda, chaman ichra.

Sochlarim tolim-tolim, chaman ichra,
Maydalab urolmayman, chaman ichra,
YOrim yangi erlarda, chaman ichra, bog` ichra,
Men ham undan qolmayman, chaman ichra.

Men ham ketdim chul bilan, chamai ichra,
O`zing ketgan yo`l bilan, chaman ichra,
Meni unda kutib ol, chaman ichra, bog` ichra.
O`zing ekan gul bilan, chaman ichra.

DAVRON SURAYLIK
O'zbek halq qo'shig'i"

H.Raximov for-no bilan
kuylashga moslashgan

Allegro

The musical score consists of six systems. The first system shows the piano introduction with a forte dynamic and a treble clef. The second system continues the piano accompaniment. The third system introduces the vocal line with the lyrics "BOZ - o-ro - laq bo-ra-man saq-ro o-ro-". The fourth system continues the piano accompaniment. The fifth system continues the vocal line with the lyrics "-laq bo-ra-man Bu Ba-tan". The sixth system continues the piano accompaniment.

BOZ - o-ro - laq bo-ra-man saq-ro o-ro-

-laq bo-ra-man Bu Ba-tan

1 Bog` arolab boraman,
Sahro arolab boraman.
Bu Vatan qo`ynidaman,
Gullar saralab boraman.

2 Boglaring kashvat uzum
Naqsh olma bo`ldi gul yuzing,
Do`stlarga dasturxon eei,
Nomardga yo`q shirin so`zim.

Naqorat:

Naqorat.

Ana o`ynaylik
YAna kuylaylik
Iqbolimiz yorqin ekan
Davron suraylik.

3 Marg`ilon koning ipak,
YAshnaydi bo`stoning ipak
Atlasing mashhur ekan
Bo`ldi g`azalxoning ilak.
Naqorat.

Музыкальный фрагмент для первого произведения. Включает вокальную партию и фортепиано. Под вокалом указаны слова: *ку-ни - ра-ман су-лар са-ра - - - - - лаб бо - ра - - ман*

Музыкальный фрагмент для второго произведения. Включает вокальную партию и фортепиано. Под вокалом указаны слова: *НАҚРАТ: Ана уй-най - - лик Я-на куй-лай - лик*

Музыкальный фрагмент для третьего произведения. Включает вокальную партию и фортепиано. Под вокалом указаны слова: *И-к-со-ли-муз ёр-қин э-кан қаб-рон су-рай - - лик - лик*

ILILLA YOR

ММ. ♩ = 76-90

И - лил - ла, ё - рим уй - гон - син, и - лил - ла ёр,

и - лил - ла, соч - ла - ри бел - га чул - гон - син (о)

и - лил - ла ёр, и - лил - ла. Ру - ма - лим - ни

о - либ - сан, и - лил - ла, ёр и - лил - ла,

о - либ - дор - га со - либ - сан до),

и - лил - ла ёр, и - лил - ла.

- Ililla, yorim uyg`onsin, ililla yor, ililla,
Sochlari beliga chulg`onsin, ililla yor, ililla.

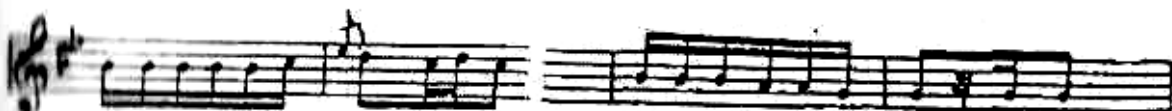
- Ro`molimni olibsan, ililla yor, ililla,
- Olib dorga solibsan, ilnlyya yor, ililla.

Ro`molimii ber baqqa, ililla yor, ililla,
Hazilingni qo`y. aqqa, ililla yor, ililla.

- Senga tegmay man o`lay, ililla yor, ililla,
Seni olmay man o`lay, ililla er, ililla,
- Toza qoldim chatoqqa, ililla yor, nilla.

БИЛАГУЗУК

М.М. ♩ = 126

чор-бок-чанг-за (ё) зулбу-ла-ин,
отам кун-са,
ёр бу-ла-ин, ол-санг, бер-ин (о)
билла-у-зу-гим-ни.

- Suv bo'yida turgan yigit,
Qashu ko'zin suzgan yigit,
Bilaguzugimni olgan yigit.
Olsang, bergin bilaguzugimni.

Saman otingga yol bo'layin,
CHorbog`ingga gul bo'layin,
Otam ko'nsa, yor bo'layin,
Olsang, bergik bilaguzugimni.

Saman otinga taqa bo'layin,
Kamzulchangga yoqa bo'layin.
Otam qo'ysa, qul bo'layin,
Olsang, bergin bilaguzugimni.

- Saman otinga taqa kerakmas,
Kamzulchamga yoqa kerakmas.
O'zim qulman, qul kerakmas,
Olsang bergin bilaguzugimni.

QIZGINA

M.M. ♩ = 112-116

1. - рим фи - ро - қингиз - гиз ни - ма? Қил - ган гу -
но - ҳи - миз ни - ма? Юз но - зу ка - раш - ма,
ноз би - лан, ур - зу - лай, ноз би - лан, ай - ла - най,
со - чин та - рай - ди қиз - ги - на, қа - ни, қа - ни,
Ма - на, ма - на. Ох, қа - ни? Ох, ма - на. Со - чин та -
рай - ди қиз - ги - на, со - чин та - рай - ди қиз - ги - на.

YOrim firoqingiz nima?
Qilgan gunohingiz nicha?
YUz nozu karashma, noz bilan,
O'rgilay, yuz bilan, aylanay.
Sochin taraydi qizgina.
Qani, qani?
Mana, mana.
Ox, qani?
Ox, mana.
Sochin taraydi qizgina,
Sochin taraydi qizgina.

YOrim, xitobing nima,
 Bizning gunoximiz nima?
 YUz nozi karashmalaring bilan, aylanay.
 Noz bilan, o'rgilay.
 Do'ppi tikodirgina.
 Qani, qani?
 Mana, mana,
 Oх, qani?
 Oх, mana,
 O'sma ko'yodi qizgina.

YALLA JONIM

М.М. 1. = 72

Юр-дам-дарё кеч-га-ли, ял-ла, жо-
 ним, ял-ла; уЛ-тир-дим сув ич-га-ли,
 ял-ла, жо-ним, ял-ла. Ё-рим-дик кел-
 са ха-бар, ял-ла, жо-ним, ял-ла (ей),
 ка-но-тим йуқ уч-га-ли (ей),
 о-ро-қи-жо-ним, ял-ла.

YUrdim daryo kechgali, yalla jonim yalla,
O'tirdim suv ichgali, yalla jonim yalla.
YOrimdan kelsa xabar, yalla jonim yalla,
Qanotim yo'q uchgani oromijonim yalla

YUring daryo boraylik yalla jonim yalla,
Kanalga suv olaylik yalla jonim yalla.
YOzavod cho'llarini yalla jonim yalla,
Suvga serob qilaylik, oromijonim yalla.

Norin daryo bo'yimiz, yalla joni yalla,
Kanal qazish to'yimiz, yalla jonim yalla.
Norin bilan Sirlarin yalla jonim yalla,
Yo'lga solish o'yimiz, oromijonim yalla.

YALLAMA YORIM

M. M. $\text{♩} = 88$

Қалдирғоқ қа - ро э - кан,
Қа - но ти а - ло э - кан, Ёшлиқда бер - ген ко - нгил
Ай - рил - мас ба - ло э - кан. Ял - ла ма, ё - рим, ял - ло ла,
Бе - до ла - шай - лик, бе - до ла - шай - лик,
Уч - та, түртта бир бо - либ. Ро - хат - ла - шай - лик.

Qaldirroch qaro ekan,
Qanoti alo ekan,
Yoshlikda bergan ko'ngil
Ayrilmas balo ekan.

N a q a r o t:
YAllama yorim yallola,
YAllolataylik.
Bedodlashaylik,
Uchta, to'rtta bir bo'lib.
Rohatlashaylik.

Sen turganding yonimda,
YOnim emas, jonimda,
O'qishga birga ketish —
Bu yilgi planimda.

Naqorat
Katta kanal shamoli
Ro'molim olib ketdi,
Uchirib olib borib,
G`o'zaga ilib ketdi,

Naqarot:
Ro'molim olay dedim,
Boshinga solay dedim,
O'qishga borar bo'lsang,
Men birga boray dedim.

Naqarot:

YAli-yali

M. M. $\text{♩} = 96$

Бир неча гуа ба б.

бар-ги қа-бо, я-ли-я-ли, ай-ла-га-ли

биз-ни а-до, я-ли-я-ли, туз-моқ-учун

сав-ти на-во, я-ли-я-ли, (ей) во-

ей до-дей) жам' бу-ликг

моқ-ли-қо, я-ли-я-ли (ой),

булди қи-зиқ баз-ми' саро, я-ли-я-ли,

ке-ча о-чқо

о-ра-зи то-бо-ни-ни (ей),

рав-ган э-тиб ра-ғи)ша-бис-

то - ни - ни, (ей о) рашкга ёқиб
Ю-су-фи-нинг жо - ни - ни, (ей о)
хас - та Наво - ий - ни тўқиб қо - ни - ни,
(ей) во - ей до -
дей) қўл - ла - ри - га қўйди хино, я - ли - я - ли,
(о) қўл - ла - ри - га
қўй - ди хи - но, я - ли - я - ли.

Bir necha gul bargi qabo, yali-yali,
Aylagali bizni ado, yali-yali;
Tuzmoq uchun sovti navo, yali-yali,
Jam bo'ling mohliqs, yali-yali;
Bo'ldi qizik, bazm saro, yali-yali,

Kecha ochib orazi tobonini,
Rashak etib g'ayr shabstonni,
Rashkga yoqib YUsufining jonini,
Xasta Navoiyni to'kub qonini,
Qo'llariga qo'ydi xino, yali-yali.

YAllo – yallo

M.M. $\text{♩} = 95$

Ло_ла_лар, кўп ло_ла_лар,
 ло_ла_ни тер гая бо_ла_лар_гея).
 Тов_ла_наб хўб жилва_ла_нар,
 бизлар яш_нат гая да_ла_лар, хо_х_хо,
 хо_ним, ял_ли, хо_х_хо, жо_ним, ял_ли_ай,
 ял_ло, ял_ло, ял_ло, ял_ло де_мас_ма_ней,
 ил_гор бо_либ иш_ла_ма_сангиз, ё_рим де_мас_ма_ней.

Lolalar, ko'l lolalar,
 Lolani tergay bolalar.
 Toblanib xo'b jilaalanar
 Bizlar yashnatgan dalalar.

Naqarot:
 Xohxo, xonim, yalli,
 Xohho. jonim, yaliley,

YAllo, yallo, yallo,
 YAllo demasmaney,
 Ilg`or bo`lib ishlamasangiz,
 YOrim demasmaney.

Bog`da gullar ochilur,
Hidi haryon sochilur.
Paxtani ko`rgan sayin
Bahri dilim ochilur.

N a q a r o t:

Bahor keldi, yoz bo`ldi,
Ko`klam maysasi yaxshi,
Bolaning yayrashiga
Boqcha-yaslasasi yaxshi.

Naqarot:

Moskvadan ochildi,
Mening baxtu-tilagim,
O`zim kolxozdamanu,
Kremla yuragim,

Naqarot:

YOSHLIGIMDA

M. M. $\text{♩} = 96$

Ёш-ли-гим-да ко-ра-ма-тиз-ни
 кўп-еб-ми-кин-мен, кўп-еб-ми-кин-ман?
 Тил-ги-нам-нинг(о) ши-ря-ли-ги(ей)
 шун-дан-ми-кин, воу, шун-дан-ми-кин?
 Ёш-ли-гим-да ўс-ма-лар-ни(ей)
 кўп-қў-яш-ми-кин-мен, кўп-қў-яш-ми-кин-ман?
 Қош-ги-нам-нинг(ей) ко-ра-ли-ги(ей)
 шун-дан-ми-кин, воу, шун-дан-ми-кин?

YOshligimda qora magizim
Ko'p ebmikinman, ko'p ebmikinman?
Tilginamning shirinligi
SHundanmikin, voy, shundanmikin?

YOshligimda o'smalarni
Ko'p qo'yibmikinman, ko'p quyibmikinman?
Qoshginamning qoraligi
SHundanmikin, oy, shundaymikin?

TANAVOR

M. M. ♩ = 76-80

Ко-ра со-чим у-снб
(о)

ко-ра со-чим у-снб

ко-шим - га туш - ди, *p*

не-сав-во-лар ме-нинг бо-шим -

га туш - ди се ёр

ё ро), *p*

не-сав - до - - лар ме-нинг бо - шим -

га туш: - - ди, (ё) ёр

ё ро) *p*

mf се.нинг иш. кинг мен

га (ё) *p*

се.нинг иш. кинг мен

ге. (ё) *mf*

всес. қай - дин (ё

ри.ма) ё - оиш - дин (ё) ёр.

ё ро) *p*

f се.нинг иш. кинг

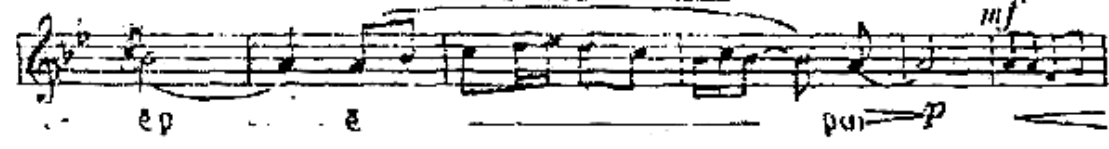
ман га

се - роі қай - дин се -

рим - жазе шымс ди се

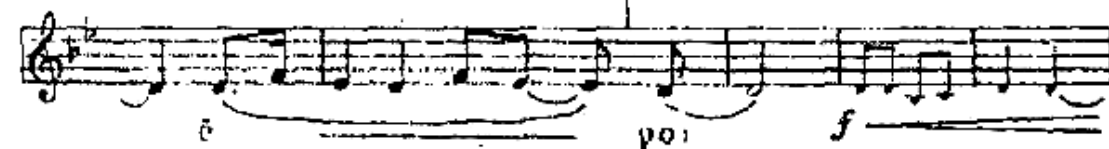
ер е роі - р

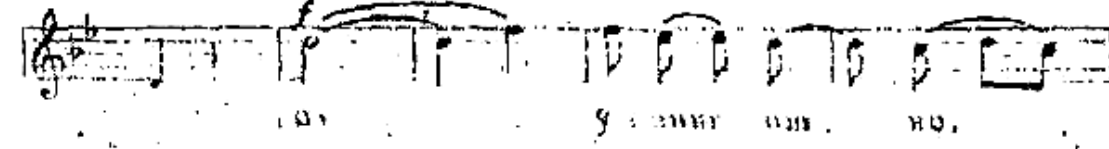
та - нам - дин ұт чк - киб бағ -

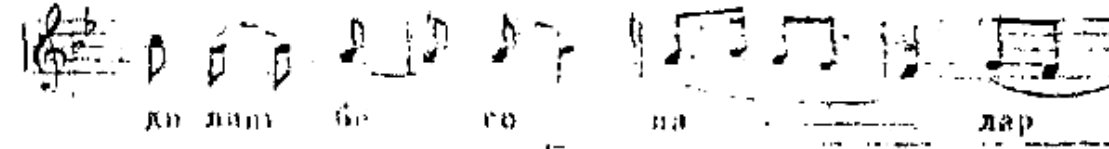
рим ту тащ - ли се ер

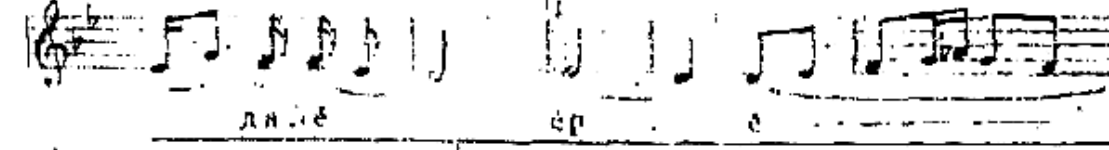
с роі f

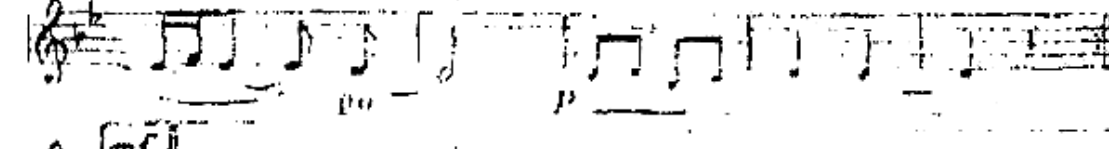
роі у - шимс шим - но.

ди лану бо со на дәр

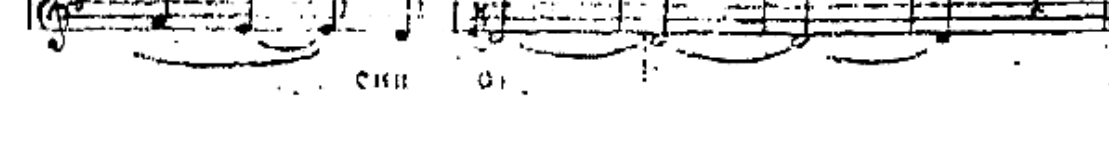
ди се ер е

роі р

у - шимс шимс шимс шимс

ски оі

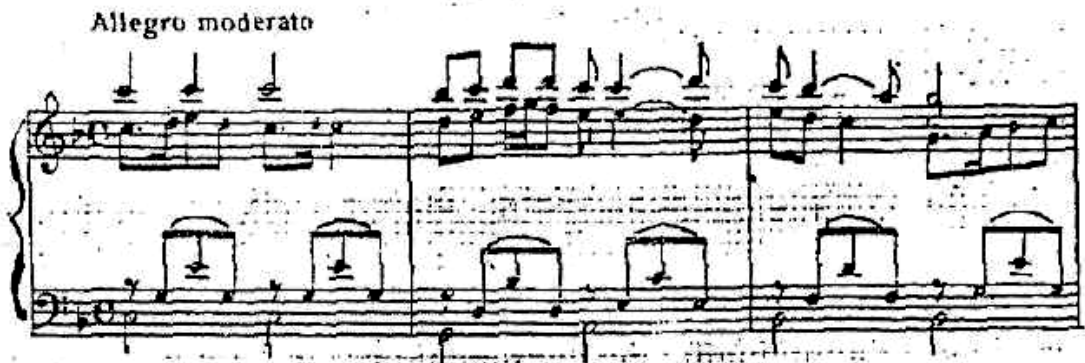
Qora sochim o'sib qoshimga tushdi,
Ne savdolar lekin boshimga tushdi, yor-yoro,
Sening qo'shig`ing menga qaydin yopishdi yor-yoro,
Tanamdin o't chiqib bag`rim tutoshdi yor-yoro,
O'zing oshna, diling begonalarda, yor-yoro.

Tomga o'sma eksam o'saman, deydi,
Erga bosh qo'ysam, ketaman, deydi, yor-yoro,
Ketma yorim, ketma, jonim berayin, yor-yoro,
Tilimning uchida novbot berayin, yor-yoro,
O'zim har joydaman, ko'nghim sendadur, yor-yoro.

OMON YOR
(O'zbek xalq qo'shig'i)

**T.Toshmetov fortepiano
uchun moslashtirilgan**

Ushbu ommaviy xalq qo'shig'i o'rta alandlikdagi ovozlar uchun mo'ljallangan bo'lib, ma'lum xonandalik malakasini egallagan talabalar uchun tavsiya etiladi. Bu qo'shiq xonandaning nafasini mustahkamlydi va ovoz jarangdorligini oshiradi. Jumla boshida beriladigan urg'u xonandaning ovoz "xujumi"ning shakllanishiga ko'maklashada. Qo'shiqni kuylaganda uning milliy bezaklarini saqlab qolishga alohida e'tibor berish lozim.

Накорат:

Жон у-ка, ав-ди-мон-лик у-ка, о-мон ер,

(о-мон) се-не қаа-ди бу-зикт-раб (а), о-мон ер.

1. Э-шик ол-ди гул хо-ваз (а), о-мон ер,
 2. Қа-лиг тул-па та-тк-па (а),
 3. Қо-шигт ха-ос бш-гун-ча (а),
 4. Мен бо-раб бо-те ним-ка (а).

(о...) гул төр-гә- ни кел-гән- миз(е), о-мон-эр.
 - - - - - ыр, сиз-ни кү-рөб қол-диз(е),
 - - - - - Кү-зинг ка-ро бұл-са-чи(е),
 - - - - - ен-гиз-ни сол-гә-вим-ча(е).

Гул-ни ба-қа-ца қи-либ(о...), о-мон-бо,
 Күр-ма-сах бә-ләр а-кап(о...),
 Үз сә-зинг-да түр-ма-сакт(о...),
 Биз-ләр бор-ган жок-лар-да(е).

(о...) ыр күр-гә- ни кел-гән- миз(е), о-мон-эр.
 - - - - - чы-қин-гиз-де ку-либ қол-диз(е),
 - - - - - ю-зинг ка-ро бұл-са-чи(е),
 - - - - - о-чил-сиз гу-лу-гук-ча(е).

НѢКОЛѢТЪ

ЖОН у-ка, МАД-ТХ-НОИ-ДЕХ у-ка, О-МОЕ ВР.

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is a vocal line in a treble clef, with lyrics written below it. The lower staff is a piano accompaniment in a bass clef, featuring a series of chords with arched notes. The tempo is marked 'НѢКОЛѢТЪ'.

(о...) СЕ-НИ КЪД-ПК-ОУ-РННГ-ДЕМ (о), О-МОН ФР.

1. 2. 3.

The second system continues the musical score. It features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The lyrics include '(о...) СЕ-НИ КЪД-ПК-ОУ-РННГ-ДЕМ (о), О-МОН ФР.'. There are three numbered endings (1, 2, 3) indicated above the vocal line. The piano accompaniment continues with arched chords.

The third system shows the piano accompaniment for the second system, consisting of two staves with arched chords and some melodic lines.

4. ТАМОГДЕШ УУУУ

О-МОН ДО.

The fourth system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The lyrics include '4. ТАМОГДЕШ УУУУ' and 'О-МОН ДО.'. The piano accompaniment includes arched chords and a melodic line in the right hand.

Наконец:

Жош ... у- ка, ... о- мой ...

(О...)

се-ни хо-ди-ти-е ... о- мой ...

1. 2. 3.

4. ТАКОМЪ ВЪ УЧЪНЪ

о- мой ...

KECHAM TONG OTDI.

Hamza sheri va musiqasi

Asl erkaklar ovozigiga mo'ljallangan bo'lib, osoyishta sur'atda ijro etiladi. Ovozining bqori notalarda baralla chiqarib, bir nafasda iero etish lozim. Asar ovoz kontelentasining davomli, ravonli bo'lishga yordam beradi.

Uni kuylaganda o'zbek xalq qo'shiqchiligiga xos salmoq bilan nolalardan foydalanib sayqal berib kuylash tavsiya qilinadi.

Ке- чым тэмт от- ди.

This system contains the first two staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment. Dynamics markings include *p* and *mf*.

Чык- ди ку- шем;

This system contains the second two staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment.

Күнт- дым су-вон- дн(и), тым- нэр- вл- денн.

This system contains the third two staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment.

Көл, көл, се-век- дым.

This system contains the final two staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment.

Kecham tong otdi, chiqdi quyoshim,
KO'nglim quvondi, tinmaydi yoshim.
Kel, kel, seviklim, jonim beraman,
Ondek yuzingga bir dam to'yoyin.

Erta yashargan tangriga qullq, (2 marta)
Ketma, seviklim jonim tasadduq. (2 marta)
Kel, kel seviklim donim beraman,
Bog`larda senga gullar terayin.

Sevdim deganim – yaxshi ko'raman,
Sening kuyingda yig`lab yuraman.
Men senga oishq sen yorim bo'lgil,
Men senga xushtor xushtorim bo'lgil.

**IKKINCHI QISM.
O'TMISH
BASTAKORLAR
IJODI.**

Ko'rmadim

D.Zokirov musiqasi.

A.Navoiy she'ri.

Andante

Музыкальный фрагмент, состоящий из вокальной партии и фортепиано. Темп обозначен как Andante. В начале вокальной партии есть динамический знак *pp*. В начале фортепиано партии есть динамический знак *p*. В конце вокальной партии есть динамический знак *pp*. В конце фортепиано партии есть динамический знак *p*.

Крым - за глы
Кур - за - глы

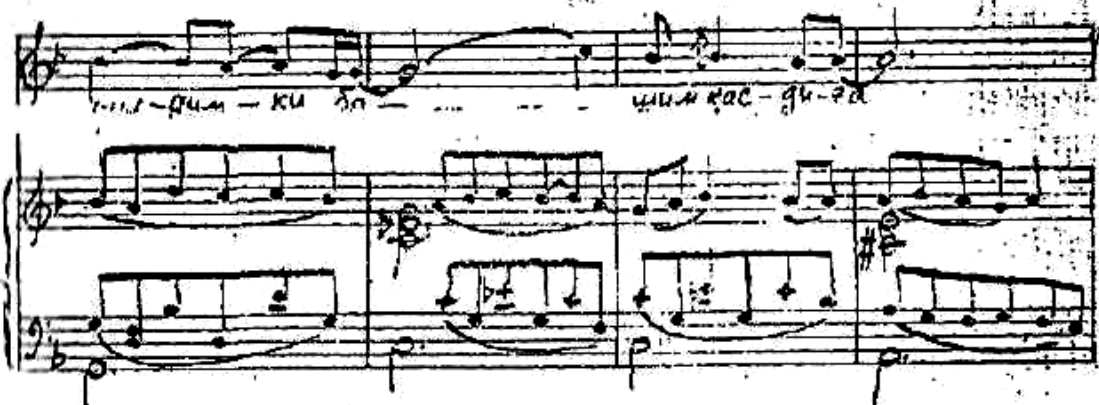
Синь кур - ма - рин
Синь кур - ма - рин

Синь кур - ма - рин
Синь кур - ма - рин

Кил-за бо — — — — — шил-ни фидо

шил-дил - ки да — — — — — шил кас - ги - га

дил на - раф — — — — — гаи юз тунман —

ти — ги ака - фа — — — — — син кур — на - гим!

Handwritten musical score for a song, featuring a vocal line and piano accompaniment. The score is written on ten staves, with the vocal line on the upper staff of each system and the piano accompaniment on the lower staves. The lyrics are written in Cyrillic script below the vocal line.

The lyrics are:

КЛИ-РА КИЛЗ — АИИ АИИИ-ДИ
МЕА — РУ МУ-ХАД — — ДАТ ФО — ИИ-КИИ
ХАР-КА-ФФ

The piano accompaniment consists of two staves per system, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line. The music is written in a single system, with the vocal line and piano accompaniment staves grouped together.

-за юз жафо а — минг-жафо

The first system of the handwritten musical score consists of two staves. The upper staff is a vocal line with lyrics in Cyrillic: "-за юз жафо а — минг-жафо". The lower staff is a piano accompaniment with chords and melodic lines.

-син кур-ма-дил

The second system of the handwritten musical score consists of two staves. The upper staff is a vocal line with lyrics in Cyrillic: "-син кур-ма-дил". The lower staff is a piano accompaniment.

на тоб-ош ан

The third system of the handwritten musical score consists of two staves. The upper staff is a vocal line with lyrics in Cyrillic: "на тоб-ош ан". The lower staff is a piano accompaniment.

шах о — ги-да

The fourth system of the handwritten musical score consists of two staves. The upper staff is a vocal line with lyrics in Cyrillic: "шах о — ги-да". The lower staff is a piano accompaniment.

Кимга буюш - га гаур ни ру - нур ди -
Кимга ким - ба ким - гил бир ва - ро, Кимга Кимга Кимга Кимга

Kimga qildim bir vafo, kim yuz jafosin ko'rmadim,
Ko'rgazib yuz mehrining dardu balosin ko'rmadim.

Kimga boshimni fido qildimki, boshim qasdiga,
Har tarafdan yuz tuman, tigi jafosin ko'rmadim.

Kimga ko'nglim ayladi mehru- muhabbat foshikim,
Har vafoga yuz jafoning jafosin ko'rmadim.

Ey Navoiy tovba andin, qilmadim shayx olida,
Kim bu ishda dayr pirining rizosin ko'rmadim,
(Kimga qildim bir vafo, kim yuz javofsmin ko'rmadim)

Ey sarvi ravon

S.Kalonov kuyi.
Nodira she`ri

M.Jalilov nota yozuviga olib, for-no bilan kuylashga moslagan.

Allegro moderato

mf

Эй сарви ра-вон

на-гир ха-л- - лат
жон ир-ти-ги

ба-га-ли бу-ес-тир.
Эй сар-ви ра-вон

57

Handwritten musical score for the first system. It consists of three staves: a vocal line in treble clef with lyrics, and two piano accompaniment staves in bass clef. The lyrics are "КА-ГУР ХА-Э-ЛИНГЭ" and "ЖОН ЁР-ТА-ГУ". The first staff has a dynamic marking of *f* at the beginning, and the piano accompaniment has a dynamic marking of *mf* in the second measure.

Handwritten musical score for the second system. It consists of three staves: a vocal line in treble clef with lyrics, and two piano accompaniment staves in bass clef. The lyrics are "Болго-уи Бу-ед- - ЛИНГЭ (а)" and "Болго-уи Бу-ед- - ЛИНГЭ". The piano accompaniment has a dynamic marking of *mf* in the second measure.

Handwritten musical score for the third system. It consists of three staves: a vocal line in treble clef with lyrics, and two piano accompaniment staves in bass clef. The lyrics are "Пай-вог-та гу-о - - ЛИНГЭ" and "Хайр Ө-Тар-чан". The piano accompaniment has a dynamic marking of *mf* in the first measure.

Handwritten musical score for the fourth system. It consists of three staves: a vocal line in treble clef with lyrics, and two piano accompaniment staves in bass clef. The lyrics are "НАК-СУ- ГИМ Э-РҮР" and "СЭ-НИНГЭ КА-МО - ЛИНГЭ". The first staff has a dynamic marking of *f* at the beginning, and the piano accompaniment has a dynamic marking of *mf* in the second measure.

12

ЕЕ-НУНЪ КА-МО - ЛУНЪ(а) ЕЕ-НУНЪ КА-МО - ЛУНЪ

mf

mf

УШ-ШОЪ - ЛА-РИНЪ ЗА-ЛУНЪ - БА ШЛ-ДУ

mf

The first system of music features a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The piano part consists of chords and moving lines in both hands. The vocal line is mostly rests, indicating the beginning of the piece.

Эй хас-та кук-за фи-ры и-лим-за

The second system continues the piano accompaniment and introduces the vocal line with the lyrics "Эй хас-та кук-за, фи-ры, и-лим-за". The piano part includes a dynamic marking of *mf*.

гаа ур-за-ми рел- ла-зи ла-мо-лиш

The third system continues the piano accompaniment and the vocal line with the lyrics "гаа ур-за-ми рел-ла-зи ла-мо-лиш".

Эй но-гу-ра сор-ий кишк у-роф ели

The fourth system concludes the piano accompaniment and the vocal line with the lyrics "Эй но-гу-ра сор-ий, кишк у-роф ели".

Handwritten musical score for piano and voice. The piano part features a rhythmic accompaniment with chords and moving lines in both hands. The vocal line begins with a melodic phrase.

Әй хас-та кәк-зәл
фи-роқ и-ши-ға

mf

Second system of the score, continuing the piano accompaniment and the vocal melody. The lyrics are written below the vocal staff.

ғай ур-за-һи қол- - - - - ма-ғи ма-шо-һимз

Third system of the score, continuing the piano accompaniment and the vocal melody. The lyrics are written below the vocal staff.

Әй Но-ғи-ра Соф-һи
һиқ у-роқ еһи

Fourth system of the score, continuing the piano accompaniment and the vocal melody. The lyrics are written below the vocal staff.

Му-ху-ри ка-ро - - - - - йа-га-ги хо-лине

mf

Detailed description: This system contains the first two staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics in Cyrillic: "Му-ху-ри ка-ро - - - - - йа-га-ги хо-лине". The bottom two staves are piano accompaniment. The first piano staff has a dynamic marking of *mf*. The music is in a 2/4 time signature.

зи са-ви ра-вен на-гур ка-и-лине

p

Detailed description: This system contains the next two staves of music. The top staff continues the vocal line with lyrics: "зи са-ви ра-вен на-гур ка-и-лине". The bottom two staves are piano accompaniment. The second piano staff has a dynamic marking of *p*. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

лен га-га-ги ва-га-ги бу-со - лине,а,

f *mf*

Detailed description: This system contains the next two staves of music. The top staff continues the vocal line with lyrics: "лен га-га-ги ва-га-ги бу-со - лине,а,". The bottom two staves are piano accompaniment. The third piano staff has a dynamic marking of *f*, and the fourth piano staff has a dynamic marking of *mf*. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

ва-га-ги бу-со-лине.

Detailed description: This system contains the final two staves of music. The top staff continues the vocal line with lyrics: "ва-га-ги бу-со-лине." and ends with a double bar line. The bottom two staves are piano accompaniment, concluding the piece with a final chord and a fermata over the bass line.

Ey sarvi ravon nadur xayoling,
Jon o`rtadi va`dayi visoling /2m/

Payvasta duoying xayr etarman,
Maqsudim erur sening kamoling /2m/

Ey xasta komil firoq ichida,
Dam urg`ali qolmadi majorim.

Ey Nodira urarsan,
Mashxuri xaloyiq uldi xoling.

Ey sarvi ravo nadur xayoling,
Jon urtadi va`dayi violing.

Ey nozanin.

O'zbek halq qo'shig'i.
Muqimiy she'ri

ALLEGRO MODERATO

The musical score is arranged in five systems. Each system consists of a piano accompaniment (left and right hands) and a vocal line. The tempo is marked 'ALLEGRO MODERATO'. The lyrics are written in Cyrillic script below the vocal line.

Lyrics:
2-я, 1-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - -
2-я, 1-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - -
2-я, 1-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - -
2-я, 1-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - -
2-я, 1-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - - 2-я - - - - -

Оқ-шоқ - - ла - - ри (а) Уй-қум қал - - май (х),

Тўл-зо - - ма-ман (о)

Па-ри - - лар - - дек о қиле ю-зинг,

ни-қон бўл-динг (о)

Па-ри - - нар - - дек о-вуд ю-зунг

ни-хон бул-дунг (о.)

хуф ба - - хуф - - ба (2) юм-к.мн кел - - нис (о.)

кис-фо - - - на-ман (о.)

Ey nozanin ishqing bilan devonaman,
Oqshomlari uyqum kelmay to'lg'onaman.

Parilardek ochib yuzing, nihon bo'lding,
Xud baxudba.rashkim kelib qizg'onaman.

Ulfatlaring, urtoqlaring, oshnolaring
SHum raqiblar yo'l ko'rsatitib begonaman,

Muqimiyga ochib yuzing, nihon bo'lding,
Toleim yo'q, ajab shurlik peshonaman.

Otmagay tong.
("Toxir va Zuxra" mus dr dan duet)

T.Jajilov musiqasi
S.Abdulla she`ri

Moderato

The musical score is written for piano and voice. It begins with a piano introduction in the left hand, marked 'Moderato' and 'mp dim'. The piano part consists of a flowing eighth-note accompaniment. The vocal line enters in the second system with the lyrics 'ЗУХРА' (Zuxra) and 'ОТ- МА- ЗАИ ТОНЪ' (Otmagay tong). The third system continues the vocal line with lyrics 'СОЗ А- РО АЗ- МУХЪ ХУ- РО- МЕН БУА- МА-' (Soz a-ro az- mux xuro-men bua-ma-). The piano accompaniment continues throughout, providing harmonic support for the vocal melody.

- са, Бул-бу-ли шай - - го-лар-иңз 296

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are "- са, Бул-бу-ли шай - - го-лар-иңз 296". The middle and bottom staves are for piano accompaniment, with a grand staff (treble and bass clefs). The piano part begins with a *mf* dynamic marking.

Уз-ра ис- - лән бәһ - - ма-са.

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line has the lyrics "Уз-ра ис- - лән бәһ - - ма-са.". The piano accompaniment continues with a *p* dynamic marking.

Төһә әлсе
Кай-җышкы у - - ти-га ыр - - сән уз-ни у кәф -

The third system features three staves. The vocal line starts with the tempo marking "Төһә әлсе" and the lyrics "Кай-җышкы у - - ти-га ыр - - сән уз-ни у кәф -". The piano accompaniment includes a *mf* dynamic marking and a *f* dynamic marking.

-во - - - ка-лар: Пар-ли-раи сиз -

The fourth system consists of three staves. The vocal line has the lyrics "-во - - - ка-лар: Пар-ли-раи сиз -". The piano accompaniment includes a *mf* dynamic marking.

- рин э-бу - бу (чаг-и кс-ксн бул- ма-

The first system consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The lyrics are "- рин э-бу - бу (чаг-и кс-ксн бул- ма-". The piano accompaniment is in a grand staff (treble and bass clefs) and features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

максимф dim

- са. Не ки-лай бу жон-ки хил бу - -

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has dynamic markings "максимф" and "dim". The lyrics are "- са. Не ки-лай бу жон-ки хил бу - -". The piano accompaniment includes a "mf" marking and continues with similar rhythmic patterns.

- лиг-га гур - бсн бул- ма- са.

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a "1." marking above it. The lyrics are "- лиг-га гур - бсн бул- ма- са.". The piano accompaniment includes a "p" marking and continues with similar rhythmic patterns.

Таместлац учун

- са.

The fourth system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a "Таместлац учун" marking above it. The lyrics are "- са.". The piano accompaniment includes a "pp" marking and continues with similar rhythmic patterns.

Yo'llarim
M.Jalilov klavirga o'zgartirish kiritgan.

M.Ashirov musiqasi
T.To'la she'ri

Andante con moto

pp

Ба-хар ке-са
Э-ли-ла-ди бу то-лар,

Бу-бул-лар-ди
Э-ли-ла-ди бу то-лар.

pp

Ба-хор бу-йи а-дир-лар-ни тут-дан-га,

The first system of the musical score consists of three measures. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The lyrics are "Ба-хор бу-йи а-дир-лар-ни тут-дан-га,". The piano accompaniment is written in two staves, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line.

Жан-нат-га хам то-пил-май-ди бу роз-лар.

The second system of the musical score consists of three measures. The vocal line continues with the lyrics "Жан-нат-га хам то-пил-май-ди бу роз-лар.". The piano accompaniment includes a dynamic marking of *pp* (pianissimo) in the first measure.

бу роз-лар, бу роз-лар, о...

The third system of the musical score consists of three measures. The first two measures have the lyrics "бу роз-лар," and "бу роз-лар," respectively, with first and second endings indicated by "1." and "2.". The third measure has the lyric "о...". The piano accompaniment features a dynamic marking of *f* (forte) in the second measure.

Ба-хор кел-ди ка-ман буа-ди

The fourth system of the musical score consists of three measures. The vocal line has the lyrics "Ба-хор кел-ди ка-ман буа-ди". The piano accompaniment includes a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) in the second measure.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные фразы: *Эл-ла-рим, Та-ман бул-ди Эл-уз о-ёс*. Музыкальный текст включает ноты для голоса, фортепиано (верхний регистр) и контрабас/бас (нижний регистр).

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные фразы: *Йул-ла-рим Жил-за-лар-дек Йил-за-лар-дек*. Музыкальный текст включает ноты для голоса, фортепиано (верхний регистр) и контрабас/бас (нижний регистр).

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные фразы: *Ю-зу-рак, Эл-дек эл-га Эл-уз о-ёс*. Музыкальный текст включает ноты для голоса, фортепиано (верхний регистр) и контрабас/бас (нижний регистр). Динамика *p* и *pp* отмечена.

Музыкальный фрагмент с вокальной линией и фортепиано. Вокальные фразы: *Йул-ла-рим Кайтарың үзүн Йул-ла-рим Тажомлең үзүн Э-ши-гап*. Музыкальный текст включает ноты для голоса, фортепиано (верхний регистр) и контрабас/бас (нижний регистр). Динамика *mf* и *pp* отмечена.

Bahor kelsa gul bo'ladi bu og`lar,
Bulbullardan egiladi bu tog`lar.
Bahor bo'yi adirlarni tugganda,
Jannatda ham tonilmaydi 6u choglar.

Baxor keldi chaman buldi gullarim
CHaman bo'ldi yolg`iz oyoq yullarim
Jilg`galardek, yilg`alardek yugurak,
Eldek elda yolgiz oyoq yo'llarim.

Qaydan qayga yugurasan, elasan,
Yiroqlardan kelar olib kelasan.
Bolaligim, toychoqligim, sho'xligim,
Ne kunlarni boshginamga solasan

Uyim shu yo'l, shu chamanning bog`ida,
SHu chamanning shu davonning boshida
CHang ko'rindi davon oshib nogahon,
Xabarmidir muxabbat yoshidan.

Nazzora qil

M.M. $\text{♩} = 80$

Эя, па-ря
ю, ё - ра лик кунг-лум са-ри
наз - зо - ра қил, ё - ра - сиз
ҳар жой да хим топ - санг а - ғи
ҳам ё - ра қил. Хай-ли ҳин
ду - дек - ки, душ - ман ил-ғи - да
бул-ғай а - сир, ҳар би-ри -
сик о - лам ич ра бир та-раф
о - во - ра қил Чун а-лар
о - во - ра бул ди, кўз-ла-рим
ня ҳам ў - юб, ўт-қа таш -
лаб уй-ла-рин ҳам тош и - ла

юз по - ра кил. Ул и - кав -
 дни бо - ши ма кел - ган ба - ло
 ю рус - сани, ул и -
 кав - дни бо - ши ма кел - ган ба -
 ло - ю рус - сани
 - ай ла - бон мун дох у - ку
 бат - лар за - мо - ни чо - р. Кил.
 Э, На - во - ил, уя - на - рус
 яз, ишк то юз - су - мгуни,
 уяр - тиб, — — — — — су - пу - су
 — — — — — тар - ил а хан
 ял - бе - г. Кил. үзр а -
 тиб, су - пу - су — — — — — тар - ил - ни
 хан як - бо - ра кил

Ey pari yuz, oraliq ko'nglum sari nazzora qil,
YOrasiz har joydakim, topsang ani ham ora qil.
XAl xindudekim, dushman ilgida bo'lg`ay axir,
Har birisin olam ichra bir taraf ovora qil.
CHun alar ovora bo'ldi, ko'zlarimni ham o'yub,
O'pqa tashlab, unlarni g`am tosh ila yuz pora qil.
Ul ikavdin boshima kelgan balo.-g`ussani,
Aylabon mundoq uqubatlari zamon chora qil,
Ey, Navoiy, o'ynaging yo'q ishq to yuz ko'rmagung,
Uzr etib, er o'pub, so'z garkini ham yakyuora qil.

ҲОҲ МЕНҲИ

M.M. $\text{♩} = 70$

Ўз - га бул ди ё - рин мен -
ри, мен - да бо ки - дир хануз,
но - та - вон кунг - лум - да ул
об ниш - ти ё ки - дир хануз.
Гар - чи ўз га ё - рин ис -
тиб хо - ти - рин бор - дир ва мен,
гар - чи ўз - га ё - рин ис -
тиб хо ти - рин бор - дир ва мен.

Эй, Наво - ий, ишь, а ро
ул - мак - дни уз - га чо - ра йук,
бас, га лат бул гай де мак
уш - ша - к(и)ни бе - чо - ра лар

O'zga bo'ldi yor mehri, menga blqidur xanuz,
Notavon ko'nglumda ul oy ishtiyoqidir xanuz.

Garchi o'zga yor istab xotirim, bordir vale,
Jon anga manzil, ko'ngul oning visoqidir xanuz.

CHarx yolg'iz qilmadi Farxod qonin lolazor,
Lola konin to'kkuchi oning nifoqidir xanuz.

Ey, Navoiy, garchi meni mehsiz der erdi yor,
O'zga bo'ldi yor mexri, menda boqidir xanuz.

JUDO

M. M. $\text{♩} = 80-84$

Не на-
во соз ал - ла - гай бул - бул су - лис -
тон - дин жу - до, ай - ла -
нсс ту - ти тя - квал - лум шак -
ка - рис - тон - дин жу - до (е
о о о)
Ул ку - еш каж - рин - да,
кэр - кап - мен. фа - лак - ни ыр -
та - рай, (е о)
е - ро,

Кил-ма-гай эр-ди кү-зүм
о - ни та - мо - шо, кош - ки.
Бул-ма-гай эр-ди, кү-зүм
ут - луф ю - зүнг курган за-мон.
Бул-ма-гай эр-ди, кү-зүм
ут - луф ю - зүнг курган за-мон,
иш-киг у - ти шула - си
күнг - лум-да пай - до, кош - ки
о - о.
Эм-ди ким де - во-на-ю
рас - во-йи о - лам бул - ми - шам,
вас-лю чун мум - кин йук
ул - тур - гай бу сав - до, кош - ки.
Вас - ли

Ne navo soz aylagan bulbul gulistondin judo,
Aylamas turi takallum shakkaristondim juda.

Ul quyosh xajrinda, falakni o'rtagin,
Har sharoriksh. bul rul o'tlig` afg`ondan judo

Xajr ulumdin talx emish, mundin so'ng, ey, gardun, meni
Aylagil jondin judo, kilg`uncha jonondin judo

НЕ АЖАВ

M M ♩ = 108

Не а_жаб, ҳар ён
ше_ни маж_нун бо_ши - да ё
ра_лар, бас - ки, ёғ -
ди ус - ти_ға ат_фол ө_ли
динхо - ра_лар. О
разинг ат_ро - фида гул_дур ку_рун -
ган, эй, па_ри, ё қа_мар
дав_ри да саф тор_тиб - ду_рур
сай_ё - ра_лар. Хар
ку_юн, гу_ё - ки бир сар_гаш - та о -

шиқ гар - ди дур, бас
ки, тул - рс, ул - даш - қинг - аш - ти, да
о - во - ралар. Анг - ла қы: аз - боб -
ла кўн - лум - да меҳ - мон ай - ла дам,
ит - ла - ри от - зи - да, гар кўр - санг,
ба - гир - дин по - ралар.
Ан - да Маж - нун мен, бу - ён Лай ли
сенят - кач иж - ти моъ,
бир та - раф де - во - на лар, бир ён -
па - ри рух - со - ралар.
Хо - на қох, ва қ, фи су - вин ич - мас -
лар, ай шайх, анг - ла қыл, гар
ху мо - ри ул фа - но дай - ри -
да - ги май - хо - ралар.

Эй, Наво - ий, ишк, а_ро
 ўл - мак - дни ўз - га чо - ра йук,
 бас, га лат бул гай де_мак
 уш - ша - к(и)ни бе - чо - ра_лар

Ne ajab har yon meni majnun boshida yoralar,
 Baski yog`di ustig`a atfol edidin xoralar.
 Orazing atrofida guldur ko`ringan ey pari,
 YO qamal dayridasaf tortib durur sayyoralar.
 Har qyun go`yoki bir sargashtaoshiq dardidur,
 Baski tuproq o`ldi ishqing dashtida ovvoralar,
 Anglaginki axbobni ko`nglimda mexmon ayladim
 Itlari og`izida gar ko`rsang, bag`ridin poralar
 Anda majnun men bu yon, Layli sen etgach ijtimoi
 Bir taraf devonalar, bir yon pari ruxsoralar,
 Xonaqox vaqfi suvun ichmaslar ey shayx anglag`il,
 Gar xumori ul fano dayridag`i mayxoralar.
 Ey Navoiy ishq aro o`lmakdin o`zga chora yo`q,
 Bas g`alat bo`lg`ay demak ushshoqini bechoralar.

KOSHKI

M. M. ♩ = 160-168
♩ = 92-96

Оч-ма-рай эр-динг жа-мо-
 линг о-лам о-ро-кош-ки,
 оч-ма-рай эр-динг жа-мо-
 линг о-лам о-ро-кош-ки,
 сол-ма-рай эр-динг ба-ри
 о-лам-га гав-ро-кош-ки.
 Чун жа-мо-линг жыл-ва-си
 о-лам-га сол-ди-рус-та-хез,
 чун жа-мо-линг жыл-ва-си
 о-лам-га сол-ди-рус-та-хез-
 қил-ма-рай эр-ди кү-зүм
 о-ни-та-мо-шо-кош-ки.

қил-ма-ғай әр-ди кү-зүм
 о - ни та - мо - шо, кош - ки.
 Бул-ма-ғай әр - ди, кү - зүм
 ұт - лұғ ю - зүнг құрған за-мон.
 бул-ма-ғай әр - ди, кү - зүм
 ұт - лұғ ю - зүнг құрған за-мон,
 иш - қинг ұ - ти шуәла - си
 қығ - лум-да пай - до, кош - ки
 со - оі.
 Әм - ди ким де - во-на-ю
 рас - во-йи о - лам бул - ми - шам,
 вас-лю чун мум - кин йук
 ұл - тур - ғай бу сав - до, кош - ки.
 Вас - ли

Ochmag`ay erding jamoling olam aro, koshki,
Solmag`ay erding bari olamg`a g`avg`o, koshki.

CHun jamoling jilvasi olamg`a soldi rusta xez,
Qilmag`ay erdi ko`zung oning tamosho, koshki.

Bo`lmag`ay erdi, ko`zum o`tlug` yuzung ko`rgan zamon,
Ishqing o`ti shulasi ko`nglumda paydo, koshki.

Emdikim devona-yu rasvoi olam bo`lmisham,
Vasl-chun mumkun yo`q o`lturg`ay bu savdo, koshki.

UCHINCHI QISM.
MUMTOZ
ASHULALAR

Segoh
Xurshid g'azali

Andante $\text{♩} = 68$

Andante $\text{♩} = 68$

mf

p

Xurshid g'azali

Хуршид Ғазали

A musical score for a piece titled "Segoh" by Xurshid g'azali. The score is written for voice and piano. It begins with a tempo marking of "Andante" and a metronome marking of "♩ = 68". The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The score consists of two systems. The first system shows the vocal line and piano accompaniment. The piano part features a prominent bass line with chords. The second system includes the vocal line with lyrics in Cyrillic: "Хуршид Ғазали" and "Хуршид Ғазали". The piano accompaniment continues with a similar bass line. Dynamics include *mf* and *p*.

фо - си - ла жок бул - дя бе - ка
мир у - зна! о, жи - че, серб - цо.

роп, бул - да си - рим бу - гун жа -
слак ти крова! Го - си сео - ю ло -

хон вх - дя га ом - кор,
бав: ведь ждет е - с казны!

зх ст - дя та - на - лар би -
о - суж - де - на жо - д лю -

trist.

Мой
брат!

о по - рям их та - ер -
Мой элоб - ник арас еос - стая.

мо - там же - фо лар (би -
и пре - дал стру еер ния)

Мен
брат!

конт - лин л - ли то - рю - мор.
По - чать кром - ле янча Лоботан!

dim.

рук бр - рн - на ки - чи
тра - рози на - прае Лек мие егрудь

p

на дар: хэр блян ма дар
 дар: у дар бля аэрлэбэ

This system contains the first two systems of a musical score. The top system shows vocal lines with lyrics in Cyrillic. The second system shows the piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4.

More affaire
 Бит-ди фи-до к(ш)
 Ол-ку те-бля стра-

Poco affato

This system contains the third and fourth systems of the musical score. It includes the vocal line with lyrics and the piano accompaniment. The tempo marking changes from 'More affaire' to 'Poco affato'.

жаб рл нх торт-меч-де то кт
 да а абад Ты ко-то димь а

This system contains the fifth and sixth systems of the musical score. It includes the vocal line with lyrics and the piano accompaniment. The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand.

This musical score consists of six systems, each containing a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are in Russian. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

System 1:
 Vocal: там - бу - ло ма - ло
 В пу - сты - не там - же

System 2:
 Vocal: Ка - ро - лий, на - ш
 и ро - до - вых, а - бы

System 3:
 Vocal: А - вы, Го - судь

System 4:
 Vocal: О - го - си - се - бя, на - ш
 Бо - ге, на - шем

System 5:
 Vocal: О - го - си - се - бя, на - ш
 Бо - ге, на - шем

ос л. Ты да
 Пусть, аз.

ко ма тям,
 пусть твою дом!

(за
 аз аз

(за)
 аз):

ФАКРИМ СЕНИЦ
 Mezzo piano
 Е - ш - а - га
 Я скучаю - юсь;
 Mezzo piano
 p

ВЫСО АИИ-ТУ ИИХ УЗ-ГА

ме-ко-на-му, да-ся-ар-ди хо-жа-тин,
 во-до-р-це-ты! Са-ру-ви-ти на-ни-ре!

ИИХ УЗ-ГА ЗАКРИМ СОШАНГ

Са-ру-ар-ди хо-жа-тин, са-ни-ни-
 ИИХ УЗ-ГА на-ни-ре, Ве-се-ла-ти.

ВЫСО-АИИТУ ИИХ УЗ-ГА

ме-ко-на-му, я-тра-да-ю, я-ся-ар-ди хо-жа-тин,
 о-ди-к-е-це-хо-ли-ни-ре!

ИИХ УЗ-ГА

В час гроз-ный, да-ся-ар-ди хо-жа-тин, (за-
 ве-ать-ло-ди-ца! (Ах! -

з(а),
 Ах!)

ам - мо
 Поо - лед

ер
 ния

p

за - ру
 бжм - змтл

баз - ми
 ол чао;

б(и) - лан
 та - жса

нас
 моБ

ту
 по

бах
 сасо

ти -
 ния

ер.
 чао!

pp

ВЫСО АНН-ТУ ИҶК ҶЗ-га

ме-хо-на-му- лася-ар-ди- хо-жа-тим,
 во-доор-че-ти! Оору-вум-ти на-ни-ре!

ИҶК ҶЗ-га ИҶКРИМ СОҶАНГ

васи-ар-ди- хо-жа-тим, ар-ни-ри-
 Оору-зун-ум ха-ни-ре! Ве-се-ла-тим.

ВУСО-АННТУ ИҶК ҶЗ-га

ме-хо-на-му, лася-ар-ди- хо-жа-тим,
 а-стра-да-ю, о-ди-к-е-це хол-ич-ре!

ИҶК ҶЗ-га

васи-ар-ди- хо-жа-тим, (за-
 В час-враз-ми везть-ло-ди-но! (ла) -

за),
Аз)

ам - мо ер
Пос - лед ния

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a more active bass line. Dynamics include a piano (*p*) marking.

уз - гу баз - ми; б(и) - лек
б(и) - зить ол час; та - жса

The second system continues the musical score. The vocal line and piano accompaniment are shown. The piano part has a more complex texture with some sixteenth-note passages. Dynamics include a piano (*p*) marking.

нас
моя

ту по - бах
след - ти -
мья

The third system of the musical score. The vocal line and piano accompaniment are shown. The piano part features a steady accompaniment with some chordal textures. Dynamics include a piano (*p*) marking.

ер.
час!

pp

The fourth system of the musical score. The vocal line and piano accompaniment are shown. The piano part features a more active accompaniment with some sixteenth-note passages. Dynamics include a piano (*p*) marking and a pianissimo (*pp*) marking.

ман - дент - хич ё - лия - дек тез

э - рур юз шук р(и) -

ким гар - дун, (ёр - ё

рей) а - гар бир не

са - ман - дар - ваш, му -

нга бир не са - манд эт миш.

Че -

кар - га миш қ(и) о - таш

го хи - га де - во

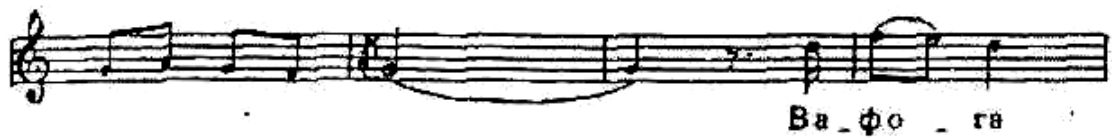
на кунг - лум - ни (ё), қа -

зо ҳар - бир ша - рар то -

ри ни бир ўк - луғ

кв - мавд эт - миш.

Ва - фо - га

тея ба - лик - дин но

пи - санд ул - сам

о о

в - нга жур - ким, (о)

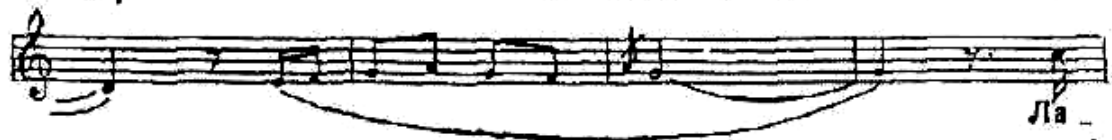
жа - фо - га ким - нк

мен - чо ул па - рх пая -

кар пи - санд эт - миш.

Ла -

бинг - да нў ш(и) зах - ри

хаж - ри оф - зин - да

тонг эр - мас ким, ме -
нга хар зах, ри ханд ул -
сон да ул бир нү
Ш(н) ханд эт-миш.
о е рея
о о о о
о о о о
о о о о
о о о о
о хая жо на мо,

о хай жо ней)

Ла би ла ли

мя ло хат хо ли

бир лан бах ра вар қил

гав, ме нинг жо ним

ни доғи иш қи

бир лан бах ра манд эт

миш (о)

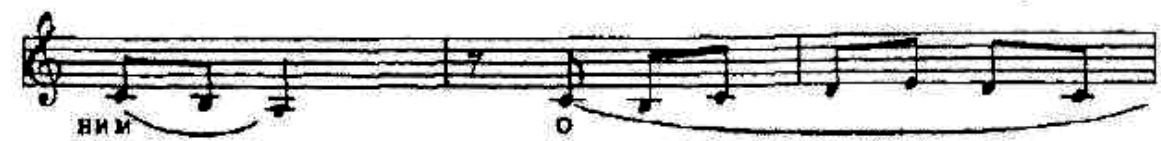
Би роп қим, сар ви

дек о зо да ваш бўл

ли бу боғ ич ра,

(о) қа

30. Дех - қо ни ҳам сар
 саба а - га, ҳам сар
 ба - ланд вт миш.
 (о) Ма - ян рав -
 шан тут в со - қи
 қи, хўнг - лум тия ра
 қил - миш шайх. (о)
 ёр, ё реп)
 да - ми аф - сун би -
 ла бас - қим а - га на -
 хо ри панд эт - миш.

Parizodiki, mushkin zulfi jonim mustamand etmish,
Maloik qushlarin ul halqi mo'lar birla band etmish.

Samandinkim elindek tez erur yuz shukrim kardun,
Agar bir ne samandarvesh munga ne samand etmish.

CHekarga ishq otashgohida devona ko'nglumni,
Qazo har bir sharar toleingni bir o'qlug` kaman etmish.

Jafoga telbalikdin nopisand anga ko'r kim,
Jafog`a kimni mencha ul pari paykal pisand etmish.

Labingda no'shi zaxra xajri og`zingda tong ermas kim,
Menga har zaxra xand o'lg`onda ul bir noshixand etmish.

Labing lali malohat xoli birlan baxravar qilg`an,
Meni jonimni dog`i ishq birlan baxramand etmish,

Birov kim sarvidek ozodavash bo'ldi, bu bog` ichra
Qzo dehqoni ham savsabz anga ham sarbaland etmish.

Mayi ravshan tut ey sohiqi ko'nglum tiyra qilmish shayx
Dami afsun bilan bas kim anga izxori xand etmish.

Navoiy kech misol umididn kim, haq seni bexad
Zalilu zoru yoringni azizu arjumannd etmish

ABDURAHMON BEGI

M M J = 132

То у - зинг - ни баз - ми,
а - ро ай ла - динг,
то у - зинг - ни баз - ми,
а - ро ай ла - динг,
бе - ни - хо - я (ту)
зо - ру (я) шай - до ай -
ла - динг, ко - ма - тинг - ни
сар - ви ра - но
ай - ла - динг (ей), э во - ей,
до - дей, о,

о — вой, до — дей).

Кум_ри_лар_ни (ё) . о — таш

на — во ай — ла_динг

сей — вой до — дей).

Вас_линг эр_ди (ей) Му_ки_

мидга (ё) му_ро — дим(о),

вас_линг эр_ди

Му_ки_ мидга (ё) му_ро_

дим (ей), тв_ро_филдин(о)

э_шит ма_динг

фар_ё дим(е). Юз_ул_

ди_риб боз_ус ти_га

Жыл до дин(ей) 9 во_ей,
 до сар а ...
 рея а ... вай ... дей),
 ...
 до ре ...
 ...
 вой до дей.

To o'zingni bazm aro aylading,
 Benihoya zoru shaydo aylading,
 Qomatingni sarvi ra`no aylading,
 Qumrilarni otash navo aylading.

Vasling erdi Muqimiyyga murodim,
 Tag`ofildin eshitmading faryodim,
 YUz o'ldirib boz ustiga jallodim,
 Qoshlaringdin dor paydo aylading.

MUNOJOT

M M J = 100-104

Музыкальный фрагмент, состоящий из девяти нотных строк. Каждая строка содержит ноты и текст на русском языке. В начале нотной записи указаны метр (2/4) и темп (M M J = 100-104). Текст песни:

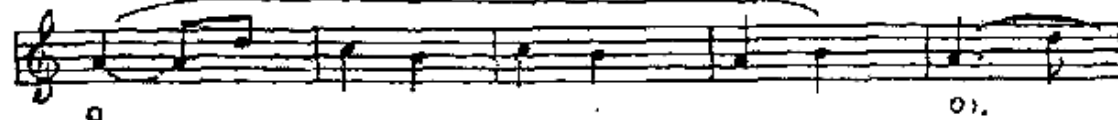
ке - ча ке -
гум - дур де - бон
уд. сар - ви гул -
ру кел - ма - ды (с) с
күз - ла - рны га ке - ча тонг

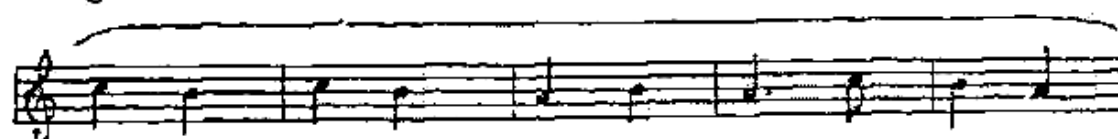
от гун ча уи -

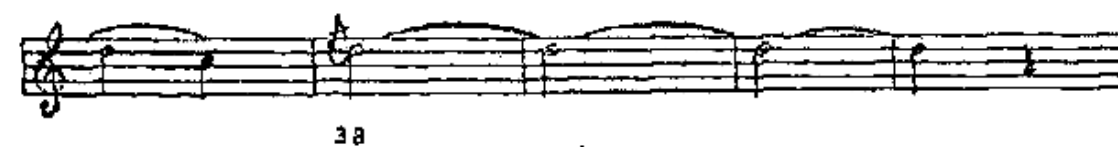
ку кел - мв - ди се

о о,

Лах - за - лах -

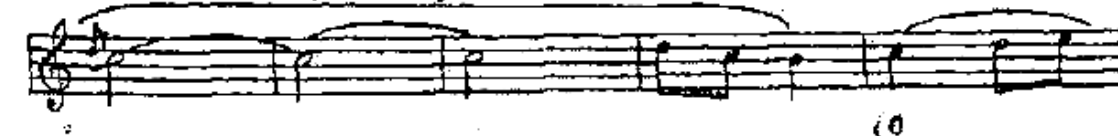
за

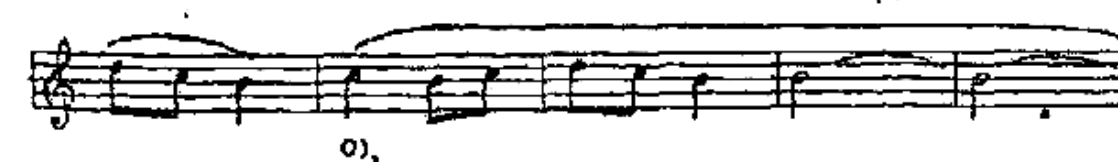
чкк - дк - му чзк -

днм пу - ли - да кн - ти - зор,

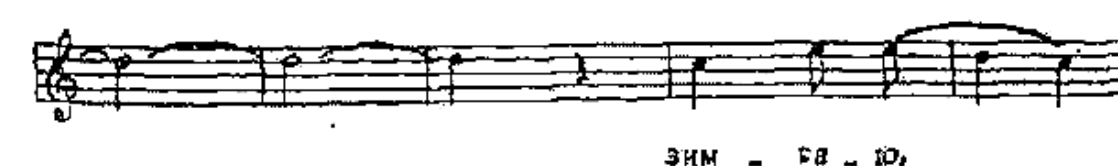
о

о),

кел - ди жон оф -

эим - св - ю,

ул шу-хи бад-
 ху кел-ма-ди се
 о)
 Ул па-ри - ваш
 ким-са бор - му
 хаж-ри-дин жок ким
 кил, ав-га кур-
 ай-ла-дин де-
 гап-да кул
 во-на-вор адошимак (о)
 келма-ди? а
 (о хай е-ро).

То - ли - би со - диқ то - пил -
 мас, ақ - са ким
 құп - ди қа - дам
 (о -
 пұл - га - ким, ав - вал қа - дам
 маъ - шук ут - ру
 кел - ма - ди? (ей оқ,
 е - ре ұр - гул - сін құллинг

чек-канг-да гу-динггі.

Эя, На-во-ид,

бо-да бир-ла хур-рам эт -

кунг - лунг у-лин,

не у-чун

ким, бо-да кел - - ган ул-га кай

су кел-ма-ди,се -

хай ё-ро

е-рей).

Kecha kelgundur debon ul sarvi gulru kelmadi,
Ko'zlarimga kecha tong otguncha uyqu kelmadi.

Laxza-lahza chiqdumu chekdim yo'lida intizor.
Keldi jon og`zing`ayu, ul sho'xi badxu kelmadi.

Ul parivash hajridinkim yig`ladim devonavor,
Kimsa bormukin, anga ko'rganda kulgu kelmadi?

Tolibi sodiq topilmas, yo'qsa kim qo'ydi qadam,
Yo'lg`akim, avval qadam ma`shuqu o'tru kelmadi?

Ey Navoiy, boda birla xurram et ko'nlung uyin.
Ne uchunkim, boda kelgan uyga qayg`u kelmadi.

FIG'ON

M. M. J = 92-98

Мә-
 нәм шү - ря - да бул - бул бус -
 то - ным - дия а - даш - ган -
 ман, (о)
 ю - за гул, қо - ма - ти сар -
 ви ра - во - ным - дия а -
 даш - ган - ман (о).
 Ди - лим хажр - и - ла
 ков - дур ди - лис то - ным - дия

а - даш - ган - ман (0),

га - ри - би

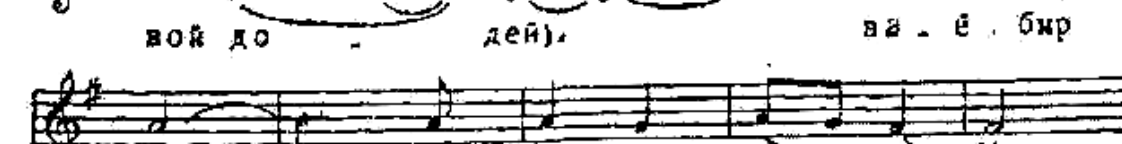
ку - йя гур - бат, хо - ну -

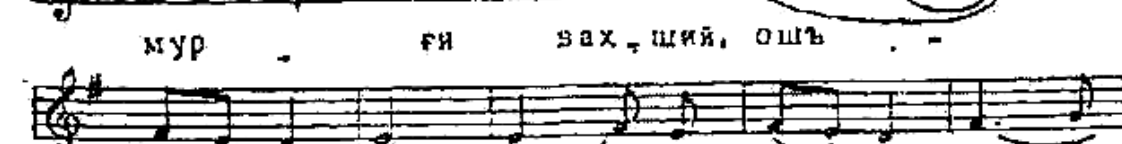
мо - ням - дик а - даш - ган - ман,

(0) е - ре

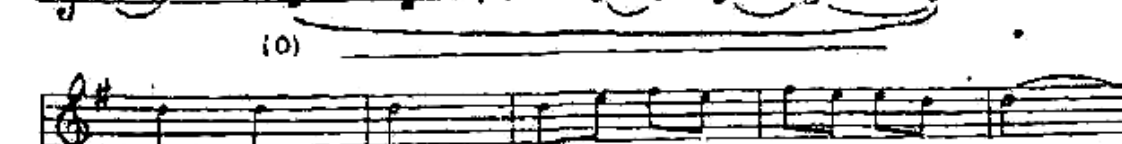
вой до - дей), ва - ё - бир

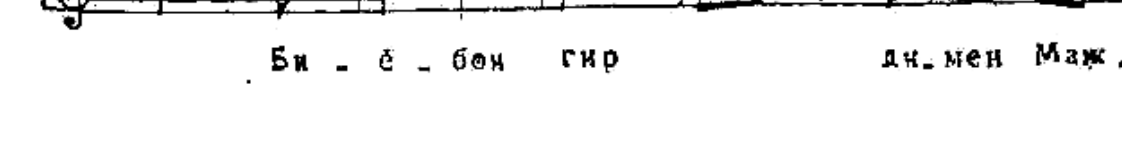
мур - ги зах - ший, ошь -

ё - ням - дин п - даш - ган - ман.

(0)

Би - ё - бон гир да - мен Маж -

нун ка би Лай - ло

ни ё - ди - да, бу -

луб о - шуф та, зан - жи -

ри жу - нун бас - ту

ку - шо - ди - да ё - ро

о)

ки - лур - миш

қат' - и раҳ хар - ким -

са о - хир ўз му -

ро - ди - да ё - ро

о)

ю - гур - сам
 хар (о),
 ю -
 гур - сам хар га - раф га,
 зиб кил - манг - ким,
 бу во - ди - да,
 (о) е - ре
 вой до - де), мя -
 со - ли тел ба ит - мен,
 кор во - ним - дин
 а - данг - ган - ман,
 (о) мя //
 (о)

Manam sho'rida bulbul, bo'stonimdin adashganman,
YUzi gul, qomati sarvi ravonimdin adashganman
Dilim hajr ila qondur dilstonimdin adashganman,
G`aribi kuyi g`urbat, xonu-monimdin adashganman
Vayo bir murg`i vaxshiy, oshyonimdin adashganman,

Biyobon girdimen Majnun kibi Layloni yodida
Bo'lib oshufta, zanjiri junun bastu kushodida,
Qilurmish qat`i rah harkimsa oxir o'z murodida
YUgursam har tarafg`a, ayb qilmankim bu vodida,
Misoli telba men korvonimdin adashganman

DUGOH XUSAYN

M.M. $\text{♩} = 72-76$

Куй - ди ю - рак
бир дил - ба - ри жо - ко - на
иш - қи - да,
бир йул ку - рин - ди, бул дим, ажаб,
де - во - ма иш - қи - да,
чек дим фи - он - дар бош ү - риб ар -
е - на иш - қи - да,
қуқ - дир
қа - ро - ру гоқа - тим

гул - зор - ни ис - та - рам,
 ки - ки - ки кў - эли -
 дин қон тў - киё дил - зор -
 ни ис - та - рам
 (о жо - ним - мо),
 ум - рим бў - ви жа -
 хон - да ви фо - дор - ни ис - та - рам,
 се рей, е
 рей, эй, е - ре о

хой жо - но,
 вой во-сй в до-
 ма-не, хай е - ре -
 о - жо - ннн - мо),
 Бұл дим не тая ал тар а-ро
 аф - са - на иш - қи да. Эй
 иш - рин е - ре
 о е -
 ре жо - на-мо
 а е - ре
 о е - ро о
 хай, жо - на - мо).

Quydi yurak bir dilbari jonona ishqida,
Bir yo' ko'rindi, bo'ldim, oh, devona ishqida,
CHEkdim fig'onlar bosh urib har'yona ishqida
Yo'qdir qaroru toqatim xijrona, ishqida,
Umrin imorati tamom vayrona ishqida.

Do'stlar, hamisha oh chekib men erni istaram,
SHaydoyi bulbul singarn gulzarin istaram,
Ikki ko'zimdin qon to'kib dildorni istaram,
Umrin bo'yi jahonda vafodori istaram,
Bo'ldim netay ellar aro afsona ishqida

TARONAI- DUGOH HUSAYN

M. M. $\downarrow = 92$

1.
Кел санг а гар кул бам а ро,
бош ус ти на, бош ус ти на,
2.
жон бир ла
ай - гум - дур сан го
бош ус ти на, бош ус ти на.

II. 1.
Гар хар на фас от санг менга
қадр и ла тош эл ко занни,
юз шявди ла

ай - гум сан-го бoш ус-ти-на
 бoш ус-ти-на (эй
 во - ей
 о жо - намо).

Kelsang agar kulbam aro bosh ustina-bosh ustina,
 Jon birla ayg`umdur sango bosh usina-bosh ustina.

Gar har nafas otsang menga xahrila tosh, ey, nozanin,
 YUz shavq ila ayg`um sango bosh ustina-bosh ustina,

CHin oshiq ersang, qilmog`il sangu malomatdan hazar,
 Balki degil shomu saboh bosh ustina-bosh ustina.

Doim dilafgor qilg`usi vaslu visoling orzu,
 Kel, jonim olgil dilrabo, bosh ustina-bosh ustina

CHORGOX

M.M. $\text{♩} = 54$

The musical score for 'CHORGOX' is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It begins with a tempo marking of M.M. $\text{♩} = 54$. The score consists of nine staves. The first staff includes a key signature change from G major to D major (two sharps) and a 2/4 time signature. The melody is primarily in the treble clef. The lyrics 'Ко ра ху_эниг_ниг а_си ри му' are written below the final staff, with a first ending bracket above the first measure of the line.

Ко ра ху_эниг_ниг а_си ри му

101
сүр - ма - йи ноз,

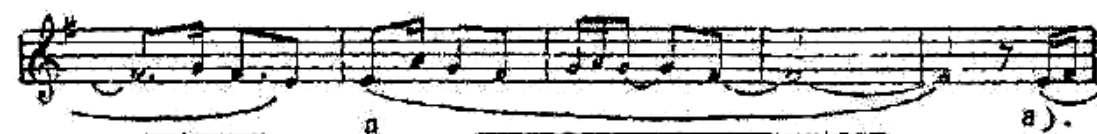
2.
за - ро - на

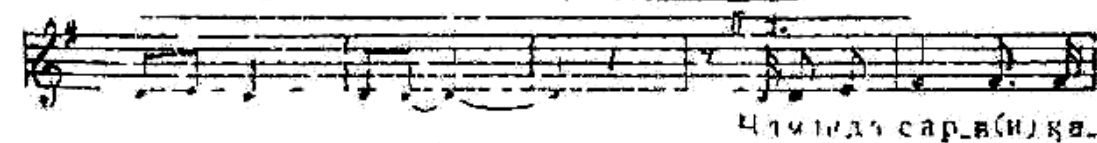
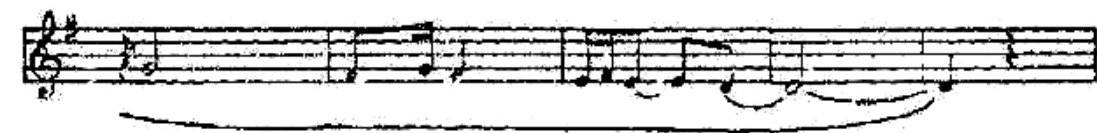
кэр - ма ли бир сен ка - би бу -

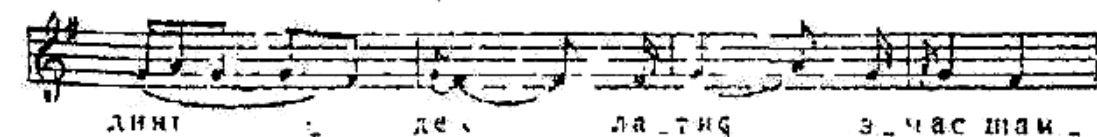
ли тан - ноз (а

а а).

Чимда сар - в(и)ка.

дигт де - ла - тиг э - час шам -

шод,

2.
ю - зинг гу - ли э - зи р.из -

сон гу - ли в - мас - муч тоз

сей а жа

Н. а.

ним — мо)

1

Чалытга сар в(и)кя тинг — дас 2.

тиц 9 — мас шамшод

2

1) зинггу, ли кяб.

Рич — вон гу — ли 9 — мас мухтоз

Ра.

кам че — кар — да ха — ти ан — ба.

ринт ни ко — ти би сулх, (ей

жо — ним — мо е — ро)

2.

Бе.

риб — дур лаъ лингга е — кут су.

ни би — лан пар — доз. (ей а —

жо - ним - "

Рақамче

кар - да хя ти ан ба речт ни

ко - ти би сулх:

берифдур ли ёлингга

ан би лан пар доз

Ху мо - ри би га мен

ая, си ки тут ки дах ме нга,

(сея жо

ним мо с ро),

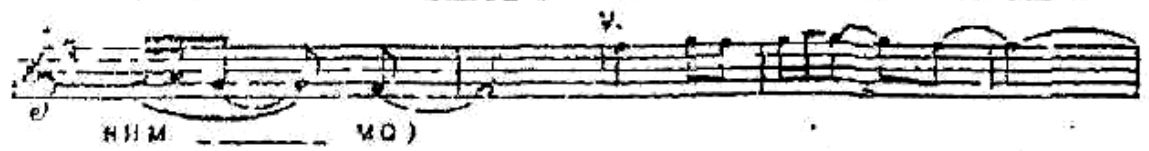
с туш - ти мисими

гул, мут - риб эт га ро - на - ни

соз. (с я эй жо

ним мо)

И чурди ил - ги да гул

рух би няф - ша жо ни - да май

со

о е рея

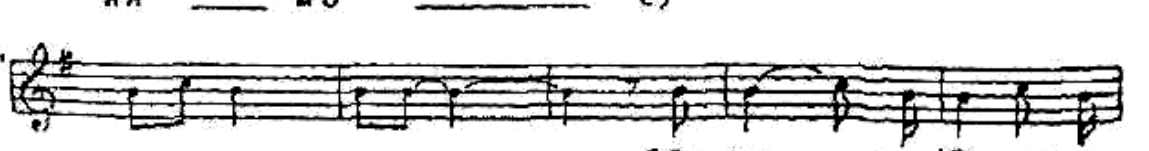
я а эй в

ре а жо

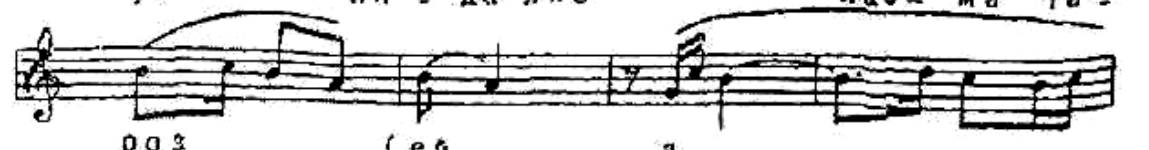
ни мо е)

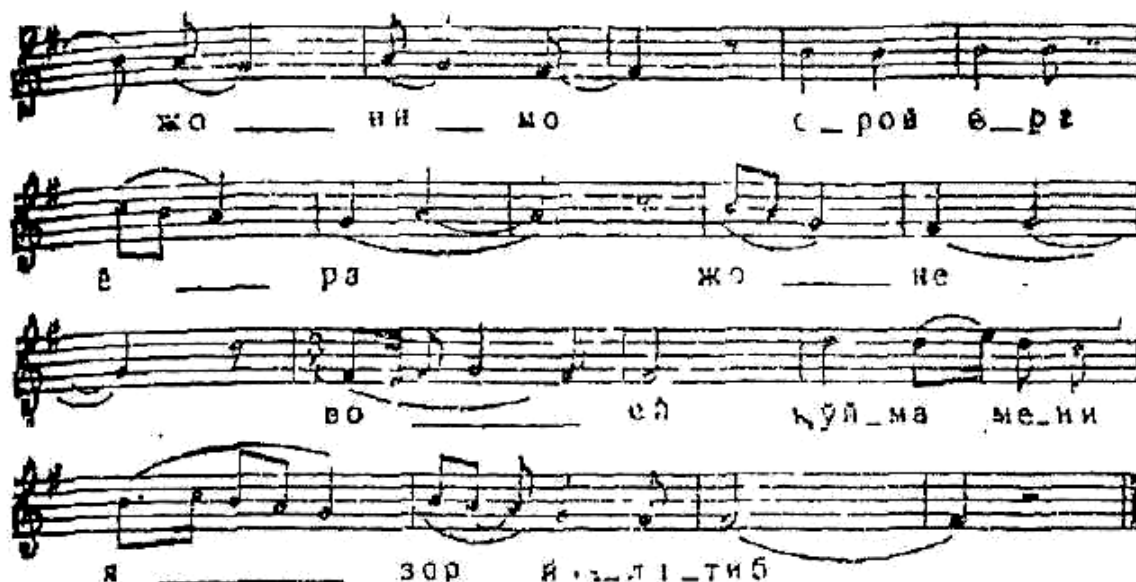
бул эн - ди Ю суфу -

чун ли - да либ ивз - ма та -

роз (с я а

Qaro ko'zingni asiri mudom so'rmagin noz,
Zamona ko'rmadi bir sen kabi tannos

CHamanda sarv qadingdek latif ekan shamshod,
YUzing guli kibi ro'zvon guli emas mumtoz

Raqam chekarda xating anbaringni kotibi sun`,
Beribdir la`oiga yoqut suyi bilan pardoz

Tumor bog`da men soqiyki tut qadax menga,
Etushdi mavsumiy gul mutrub et taronani soz

Uchurdi ilgida gulrux binafsha jomida may,
Bo'l endi YUsuf uchunandalib nag`ma taroz.

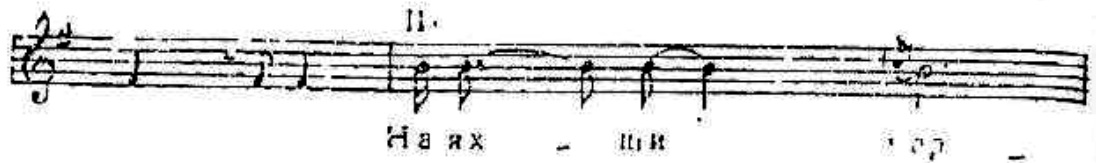
CHORGOH II

Ч. М. = 80
I.

Ва_фо ая - лаб Яи_рок - лин
 о - ш(и) - кор о хис -
 та-о - хис - та, ва_фо ая -
 лаб Яи-рок - лин о -
 ш(и)кор о - хис - та-о - хис -
 та
 бириш - қим ая - ладинг, жо -
 но. ҳазор о - ҳис -

та, о хис та

Няях ши

да, мат лэр ай ла, миль сан.

но ма, да из хор.

му, хаб бат рас ми қил тил

деб шиор о хис

та, о хис та.

Пезук то қат қи, лай ким

Парк шон ул ма, йин то

бо ра-бо ра зур

хо ти, ринг ни жемъ

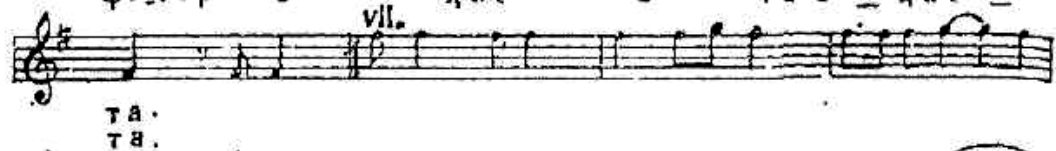
э-тиб-ни қинт,
 а қил - гил део,
 жунгул - эки
 сў-риб ху -
 ол - дисабр ч - ла
 лим - ни хат бир - ла
 қарор о - ҳис - та-о - ҳис -
 бирор о - ҳис - та-о - ҳис -
 та?
 та.
 IV (V) 7
 Ве-риб тас - кин,
 У-шал кун бир,
 Ве-риб тас - кин кунгул - га
 У-шал кун бир боқиш - да
 вас - ли-ға бир кун
 кил - ри-гичг маж - руҳ
 е-тар - ман деб,
 э-тиб ан - доғ,
 э-зим - ни
 ҳануз ай -

ур гатай хаж ринг
лаб келур кук сим

ге ёр, о хис та-о хис
фи гор о хис та-о хис

та.
та.
VII.

Висо линг бо да си

дин қил ма санг, шо доб

Фур қат ни

со о

е рея о

ай е рея

а жо ни мо е

рой).

хароб ай лар у ни дар

Vafo aylab yiroqdin oshkor ohista-oxista,
Bir ishqim aylading, jono hazor oxista oxista

Na yaxshi marxamatlar aylamishsan nomada izxor,
Muxabbat rasmi qilg`il deb shior oxista oxista

Nechuk toqat kilaykim bora bora zo`r etib ishqing,
Ko`ngilga oldi sabr ila qaror oxista oxista

Berib taskin ko`ngulga vaslig`a bir kun etarman deb,
O`zimni o`rgatay xajringga yor oxista oxista

Ushal kun bir boqishda kipriging majrux etib andog`,
Xanuz aylab kelur ko`ksim figor oxista oxista

Visoling bodasidin qilmasang shodob Furqatni,
Xarob aylar uni dardi xumor oxista oxista

I O'zbek xalq qo'shiqlari ijrochiligiga annotatsiya.

1 "CHaman ichra".

Qo'shiq qizlar ijrosi uchun yaratilgan bo'lib, asar ruhi muhabbat dardlari, suyganiga intilish, ahdigaga vafo qilgan yorning sevgi iztiroblari kuylanadi. Asar ta'sirchan chiqishi uchun ijrochi qo'shiq ruhini his qilish muhabbat iztiroblari haqida yonib kuylashi, nola va bezaklarni ishlata olishi lozim. Avj pardalarni "Ishkombi" xoldagi nafas olish orqali kuylash lozim. Dinamik uslub va belgilarga e'tibor berib kuylashi lozim. Kuylash jarayonida talaffuz so'zlarni dona-dona ijro qilishga intilish kerak.

"Davron suraylik".

Qo'shiq qizlar ijrosi uchun yaratilgan. Kuy ohangi jo'shqin 6/8 o'lchovda raqsbop ohangda ijro etilishi kerak. Kuylash jarayonida mayin yoqimli, engil kuylash, o'zbekona qochirim va nolalarni me'yorida ishlatilishi lozim. Kuylovchiga baland avj pardalarida kuylash talab etilmaydi. YArimalik notalarni kuylash vaqtida sanog'iga e'tibor berish kerak. So'zlar orasida belgilangan joylarda nafas olinib kuylansa nafas jumla va ohang oxirigacha etib borishi mumkin. Asarda uchraydigan yarim va chorak notalarni kuylaganda "to'lqin"li tarzda "forshlag" berishni talab etiladi. Aks holda bu tovushlar "tebranish"i sezilmay bezaksiz tovush holda eshitiladi. Qo'shiq quruq va yoqimsiz ijro etilishi mumkin.

"Ililla yor"

Qo'shiq yigit va qiz aytishuvi tarzida yaratilgan hazil qo'shiqdir. Asarda ijroda o'ynoqilik, engil ruh jo'shqinlik, yigit va qizning hazil-mutoyiba orqali tortishuvi kuylangan.

Ijrochilarni ham tanlashda yaxshi ovozga ega bo'lgan Yigit va qizni tanlab olish kerak. Ovoz xususiyatlari tashqi ko'rinish va ijro bir-biriga munosib bo'lishga erishish kerak. Qo'shiq kuylash jarayonida talaffuz aniq, so'zlar dona - dona qilib kuylanishi kerak. Yigit va qiz xozirjavoblik bilan so'zlarni o'z vaqtida ayta bilishlari lozim.

Har bir qator "repriza" yordamida ikki marotaba ijro etilishi, o'n oltitalik nim chorak notalar nozik ohang va bezaklar yordamida kuylashga e'tibor berilsa maqsadga muvofiq bo'ladi.

"Bilakuzuk".

Yigit va qiz aytishuvidai tashkil topgan bu qo'shiq xazil-mutoyiba tarzida ijro etiladi.

Yaxshi iqtidorli yigit va qiz bu qo'shiqni ijro etish jarayonida nozik qochirim va o'zaro so'z o'yinlaridan mohirona foydalana bilishlari lozim.

Qo'shiqning I kupletini qiz iltifot ila yigitga murojaat qilib so'raydi, II kupletda yigit unga javoban so'z aytadi.

Asar davomida yigit va qiz aytishuv jarayonida qo'shiqning dinamik ijrosini ochib berishlari kerak.

"Qizgina"

Qo'shiq qizlar ijrosi uchun yaratilgan asardir. Ijro jarayonida nozik nolalar, bezaklar. Tovushlarni tiniq va mukammal ijro etish talab etiladi.

Qo'shiqni qizlar guruhi ijro etsa, asardagi muloqotli jummalarni "savol-javob"

tariqasida ijro etiladi. Asar ijro diapazoni septima oralig`ida bo`lib, qo`shiqni ijro etish uchun kichkina diapazondagi ijrochilar ham kuylay olishlari mumkin.

Bu esa ijrochilarga hech qanday qiyinchilik va noqulaylik tug`dirmaydi.

Ijrochilar qo`shiqni kuylash jarayonida o`zbekcha nozik qochirim va nolalar bilan kuylashga intilishlari lozim.

“YAlla, jonim”

Qo`shiq raqs jo`rligida ijro etishga mo`ljallangan bo`lib, xonadandan so`zlarni qisqa-qisqa, dona-dona qilib kuylashni, kalitdan keyin keladigan chorak pauzaga e`tibor berishni talab qiladi.

Asardagi kuychanlik, nola va kichik diapazon kuylashga yangi o`rganadigan talabalar uchun mos keladi.

"Ishchi diapazon" Mi_1-Re_2 . Kuylash jarayonida chorak nota va "farshlag"larni badiiy bezak bilan, kichik-kichik nolalar bilan bezab kuylash lozim.

Qadimda bu qo`shiqni erkaklar va ayollar tomonidan aytilgan bo`lib, hozirgi kunda matnlar o`zgartirilib, ayollar repertuariga aylanib bormokda.

"YAllama yorim".

Qo`shiq kichik diapazonda ravon ohangda yozilgan bo`lib, so`zlar xalq og`zaki ijodi namunalaridan 7 bo`g`inli "barmoq" vaznida yozilgan to`rtliklardan tashkil topgan. Qo`shiq kuylashni yangi boshlayotgan talabalar kuylashi uchun mos keladi. Sababi, asarda murakkab intonatsiya, kuchli ovoz, avj, murakkab, chuqur nolalar yo`q.

Talaba bunday qo`shiklarni mashg`ulot davomida 3-4 tasini o`rganib olishi mumkin.

Kuylash jarayonida "Ishkombi" va "binniga" uslubida nafas olish malakalaridan foydalanish lozim. Talaffuz dona-dona, ravon bo`lishi kerak. Qo`shiqni an`anaviy uslubda, nola va bezaklar bilan kuylashga intilish lozim.

"YAli-yali".

Qo`shiq matni A.Navoiy ijodidan olingan. Musiqiy ritm "Ufor" ohangida b/8-o`lchovida raqs jo`rligida kuylash uchun mos keladi.

Qo`shiq avvalgi qo`shiq'larga qaraganda murakkabroq bo`lib, kuylash malakalarini yaxshi egallagan yigit va qizlar ijrosida kuylash mumkin, sababi, asar bir oktavadan keng diapazonda bo`lib, murakkab ritmik "sakrash"lar, "yigitlar", "qizlar" kuylash uchun alohida qismlar ajratilgan.

Qo`shiqni avval qizlar boshlaydi, "Repriza"da esa yigitlar qaytaradi.

Ijro davomida yigitlar, qizlar alohida va birga aytadigan qismlar aralashgan xolda kelib, qo`shiqning ifodali, yalla qilib ijro qilishda jozibadorlikni oshiradi.

Badiiy bezak va nolalar bilan ijro qilishga intilish kerak.

"YAllo-yallo".

Qo`shiq "yalla" sifatida raqs jo`rligida ijro etish uchun mo`ljallangan bo`lib, ijro jarayonida "auftakt"larga "nimchorak pauza"lar ijrosiga e`tibor berish lozim. Bir liga ostida birlashtirilgan 3-5 tovushlarni bir nafasda kuylashga ahamiyat berish kerak. Qo`shiq matnini 7-8 bo`g`inli xalq ijodi namunalaridan engil ruxdagi to`rtliklardan qo`yib, qo`shiqni davom ettirish mumkin.

Qadimda bu qo`shiqni erkaklar va ayollar kuylashgan. Hozirgi kunda matnlar

o'zgartirilib, qizlar ijrosiga moslashtirilgan. Naqorat qismini ashulachilar guruhi kuylashlari mumkin.

"YOshligimda".

Qo'shiq o'ynoqi 6/8 o'lchovda yaratilgan bo'lib, bezak va nolalar bilan kuylashni talab etadi. Ijroda qo'shiq diapazoni 1 oktava xajmida bo'lib, talabalarning ijro imkoniyatlariga qarab "transpozitsiya" qilib ijro etilishi mumkin.

Kuylash jarayonida ijro mahoratiga e'tibor berib, qo'shiq ta'sirchan, so'zlari dona-dona qilib kuylanishi lozim.

Qo'shiqning matni qizlar ijрасi uchun mo'ljallangan.,

"Tanovor I".

Qo'shiq xalqimiz orasida mashxur "Tanovorlar turkumi"ga mansub bo'lgan asar bo'lib, ovoz diapazoni, ijro imkoniyati keng bo'lgan talabalar kuylay olishlari mumkin.

Sababi: qo'shiq bir oktava hajmidan bir oz kengroq bo'lib, nola va bezaklarga boydir.

Qo'shiqni Muqimiy qalamiga mansub "Endi sendek" so'zi bilan yigitlar ham ijro etishlari mumkin. Ijro jarayonida intonatsiyalar tiniq va ravon kuylanishi kerak. Ijro mahoratiga e'tibor berish lozim.

"Omon yor" "Kecham tong otdi".

Qo'shiq kuylash qoidalari asar boshida berilgan.

Bastakorlar asarlaridan namunalar.

1. Ko'rmadim.

Doni Zokirov qalamiga mansub bu qo'shiq matn muallifi A.Navoiy.

Asar ohangdorligi, nola va bezaklar mumtoz qo'shiq ijrochiligi an'analaridan foydalanib yaratilgan.

Ijro davrida mungli sokin ohang sifatida e'tiborni qaratish lozim.

Auf takt uchun chorak va nimchorak pauzalar o'lchoviga ahamiyat berish kerak.

2. Ey sarvi ravon.

Qo'shiq yakka ijrochi va ashulachilar ansambli uchun mo'ljallangan. Qo'shiq yallalar turkumiga kiritilgan mashxur asardir.

Ijro jarayonida o'zbekona nola va bezaklar o'z o'rnida mohirona kuylanishi lozim.

3. "Ra'nolanmasun".

Asar yakka ijro uchun mo'ljallangan. Asarda an'anaviy bezak va nolalar maromiga etkazib kuylashni talab qilinadi. O'lchovi 3/4 asarning diapozoni balandalik qilgan hollarda ijrochi asarni bir ikki ton pastga transpozitsiya qilib kuylashi mumkin.

4. Ey nozanin.

Xalqimizning ardog'ida sevimli ashulalardan biri. Asar qo'shiq kuylash malakalarini o'rganishni boshlagan talaba qizlar uchun qulaydir.

Qo'shiq oqangi, bezaklar, yallalar ijro jarayonida maromiga etkazib kuylashni taqozo etadi.

Qo'shiq diapozoni bir oktavadan kattaroq xajmdadir.

5. Otmagay tong.

Qo'shiq yigit va qiz xonanda ijrolari uchun duet qilib yaratilgan asarlar sirasiga kiradi.

Qo'shiqning I baytini qiz ijrochi maromiga etkazib kuylab II baytini esa yigit davom ettirib aytishi lozim. Qo'shiqdagi nafasat, nozik ohanglar, bezak va nolalar maromiga etkazib kuylash uchun qiz va yigit xonanda zarur bo'lgan ko'nikmalar ustida ishlashlari lozim.

III bayt qiz ijrochi va IV baytni yigit ijro etib, so'nggi matnning takroriy ijrosini ikkala bobda ijro etib qo'shiqni yakunlaydilar.

6. Yo'llarim.

Asar qizlar ijrosi uchun mo'ljallangan.

Qo'shiq boshlanishidan avval keladigan chorak "pauza"larga ohang oxirida kelgan yarim notalar o'lchovlariga ahamiyat berilishi lozim.

Qo'shiq avj qismida so'zlar ijrosi vaqtida nafas olinmay, qo'shiq ohangini uzmay kuylash kerak. Qo'shikda nola va bezaklar maromiga etkazib kuylanishga e'tibor berishlari kerak.

7. Nazzora qil.

Asar yigit xonanda ovozi uchun mo'ljallab yozilgan. Qo'shiq 3/4-o'lchovda bo'lib, ijro danomida "glissando" sirpanma ohang va nolalar ko'p foydalanilgan.

Ijro qilish davrida xonanda ovozi imkoniyatiga qarab, qo'shiqni o'ziga mos diapazon "transpozitsiya" qilib ijro etishi mumkin.

Asar davomida liga va ohanglar davomiyligiga e'tibor berib kuylash lozim.

8. YOr mehri.

Qo'shiq 3/4 o'lchovda yoziltan bo'lib, ohanglar sodda va bezaklar bilan kuylanishni talab etadi.

Asar bir oktavadan keng diapazonda ijro etilib, ijrochidan so'z oxiridagi notalarni me'yorida kuylab turishni, muddatdan avval ohangni uzib qo'ymaslikka e'tibor berish lozim.

9. Judo.

Asar aralash o'lchov 3/4 va 2/4 larda yozilgan bo'lib, murakkab ijro yo'nalishiga kiradi.

Bu asarni xonandalik malakalari etarli bo'lmagan talabalar kuylay olmaydi.

Bu esa ijrochidan har bir o'lchovlarni alohida xis etib kuylashni, etarli bezak va nolalardan me'yorida foydalanishni talab etadi.

10. Ne ajab.

Qo'shiq ijro jihatidan maqom ijrochiligi an'analariga xos ravishda yaratilgan.

Ijro jarayonida talaba o'lchovga, pauza, notalar o'lchovlariga e'tibor berib, zaruriy ko'nikma va malakalarni egallashga harakat qilib kuylashi lozim.

Qo'shiq diapazoni bir yarim oktavada bo'lib, talabadan keng diapazonda avj pardalarni bezaklar bilan ifodali etib kuylab berishni taqozo etadi.

11. Koshki.

Bu asar yuqoridagi murakkab aralash o'lchovli asarlar sirasiga kirib, talaba ijro davomida sodda ijroda mukammal kuylash malakalarini egallab, usul va o'lchov jihatidan murakkab va mushkul bo'lgan ijro namunalarini kuylab berish malakalarini egallab borishlari uchun imkoniyat yaratadi.

Talaba o'qituvchi yordamida o'qituvchi qo'shiqni bo'laklarga bo'lib, kerakli

nola va bezaklarga e`tibor bergan xolda kuylash maqsadga muvofiqdir.

Mumtoz ashulalar.

1. Segoh.

Asar maqom ijrochiligining barcha an`analarini o`zida aks etgira olgan katta diapazonli ashuladir.

Ijro davomida eng muhim asar ruhini anglash va asar ruhi bilan kuylashdir.

Qo`shiq sokin va mungli, yoqimli nola va bezaklar bilan ijro etishi kerak,

Ikkinchi qism 6/8 o`lchovda bo`lib, diktsiya va talaffuz stakkato tarzda donadon kuylashni va birinchi qism usuliga o`tgach, kuychanlik va bezaklarni me`erida qilib kuylash maqsadga muvofiq.

2. Nasrullo.

Qo`shiq murakkab musiqiy tuzilmalar, namunalardan tashkil topgan bo`lib, ashulachilar ansambli ijrochisi uchun mo`ljallangan.

Asarni ijro mahoratini mukammal egallagan talaba yigit va qizlar guruhi uchun mo`ljallab o`rgatish kerak, Dunasr va katta avj qismlarida murakkab nola va bezaklar "xang"lar bilan boyitilgan bo`lib, ijrochilardan katta nafas zahirasi va mahoratni talab qiladi.

3. Abdurahmon begi.

Asar usuli sodda bo`lishi bilan birga, kuy yo`nalish murakkab tuzilgan bo`lib, yigit va qizlar guruhi ijro etadilar.

Kuy ohangi har doim takt yarmida boshlanib keyingi taktning kuchli xissasida tugashi, qo`shiq ijrosidagi qiyinchilikni keltirib chiqaradi.

Qo`shiqning talaffuzi va o`lchovlariga qat'iy amal qilib, ifodali kuylashga intilish lozim.

4. Munojat.

Asar ayol kishi ovozi uchun yozilgan bulib, eng ko`p ishlatiladigan nola va qochirimlar daromad qismi va furovard, avj qismlarida keladi.

Talaba nola va bezaklarni maromida kuylashi uchun murakkab qismlarni alohida kuylashga z`tibor berish lozim.

Matnlarning davomi sifatida "xang"larni kuylashda to`g`ri va ravon harakat qilish kerak.

5. Fig`on.

Qo`shiqning yangi varianti sifatida bastakor YU.Rajabiy katta avj "avji turk" qismini qo`shib, ijroni yanada mukammal va jozibali asar bo`lishiga erisha olgan.

Talaba asarni kuylashda nimpardalar, diez, bemol qatnashgan "glissando" qismlarga ahamiyat berib kuylashi lozim.

6. Dutoh Husayn - I.

Asar ohang yo`nalishi jihatidan talaba tez o`rgana oladigai qo`shiqlardan hisoblanadi. Qo`shiq 2/4 o`lchovda kuylanib matnlar qo`shiq diapazoni bir oktava oralig`ida bo`lib, o`rganayotgan talaba uchun katta qiyinchilik tug`dirmaydi.

Nola va bezaklar ijrosi katta ahamiyatga ega.

7. Taronai Dugoh Husayn - I.

Asar bir oktavadan kichik xajmda yaratilgan bo`lib, kuylashni yangi o`rganuvchilar uchun qulay qo`shiqdir. Asar ohangi va so`zlari ravon, jonli kuylanishi lozim. Nola va bezaklar qo`shiqning joziba va ijro mukammalligini

oshirishga imkon beradi.

8.Dutoh Husayn - IV.

Asar 4/4 o'lchovda "qashqarcha" usulida yozilgan bo'lib, ijrochida jo'shqinlik, ravon kuychan harakatda kuylashni talab etadi.

Ohanglar qaytarishi sodda bo'lganligi uchun o'rganuvchi uchun qiyinchilik tug'dirmaydi.

Talaffuz aniq va ravon bo'lishi lozim,

9.CHorgoh-1.

Asar kuylanishi jihatidan murakkab qo'shiqlar sirasiga kirib, talabadan ijodiy tayyorgarlikni talab qiladi. Katta xajmda mumtoz ashulalardan hisoblanib, ijrochi keng diapazonga, katta nafas zahirasi, xonandalik malakalarini egallagan bo'lishi lozim.

Asarni "xang"lari ijrosida o'lchovlarga, notalar hajmiga e'tibor berib kuylash va me'yoriga etkazib ijro etishga intilish lozim.

Qo'shiqni yakka ijrochi va guruhli ijrochilar ijro etishlari mumkin.

10.CHorgoh- II.

Asar avvalgi asarga qaraganda kichikroq xajmda ijro etilib, kuylovchilar uchun qulaydir.

Qo'shiq bir oktava oraligida ijro qilinadi, o'lchovi 3/4. Ohanglar orasida nimpardalar uchraydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. I.A. Karimov. «Milliy istiklol mafkurasi». O'zbekiston-2000.
2. YU. Rajabiy. «Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati». Musiqa merosimizga bir nazar. G'.G'ulom nomidagi «Adabiyot va san`at» nashriyoti. Toshkent -1978.
3. X. Xamidov. O'zbek an'anaviy qo'shiqchilik madaniyati tarixi. «O'qituvchi nashriyoti», Toshkent- 1996.
4. M. Jalilov. Qo'shiqlar xristomatiyasi, I-II kitob. Toshkent-2002, 2003.
5. R. Tursunov. Qalbmida o'zing borsan. Toshkent-2001.
6. A. Nazarov. Navolarim senga, ona yurt. Toshkent-2001.
7. M. Jalilov, J. Sadirov. Qo'shiqlar xristomatiyasi. O'qituvchi-1995.
8. O. Matyoqubov. «Makomat». Toshkent-2004.
9. I. Rajabov. «Maqom asoslari». O'rta va oliy o'quv yurtlari uchun metodik qo'llanma. O'zbekiston madaniyati vazirligi, madaniyat bo'limi. Toshkent-1992. 90-bob.
10. YU. Rajabiy. SHashmaqom I-II-III-IV-V-VI-VII tomlar. Toshkent. G'ofur G'ulom. Toshkent-1956, 1971.
11. YU. Rajabiy. O'zbek xalq musiqasi. V-tom. O'zbekiston Davlat badiiy adabiyoti. Toshkent-1959.
12. M. YU. Supov. Xorazm maqomlari. I-II-III tomlar. Toshkent-1972, 1979.
13. «O'zbek xalq musiqasi». Toshkent. O'zbek adabiyoti va san`ati. I-IX tom. 1957-1966.

Mundarija

Kirish.....	3
An`anaviy qo`shiqchilik tarixidan.....	4
Mehnat qo`shiqlari.....	6
Mavsum marosim va urf-odat qushiqlari.....	8
Lirik qo`shiqlar.....	10
An`anavny qo`shiqchilikda ijro yo`llari.....	12
Asarlar ruyxati.....	13
O`zbek xalq qo`shiqlari.....	16-50
O`tmish bastakorlar ijodi.....	51-87
Mumtoz ashulalar.....	89-137
Qo`shiqlar ijrochiligiga annotatsiya.....	138

Davron Qodirov

An`anaviy qo`shiqchilik

Muharrir E.Bozorov

Bosishga ruxsat etildi 24.10.07 Qog`oz bichimi 60x84 1/8
Hisob nashr tabog`i 9,25. Adadi 100
Buyurtma raqami № 71

“Iqtisod – moliya” nashriyotida tayyorlandi.
100084, Toshkent sh., Kichik xalqa yo`li ko`chasi, 7-uy.

Nizomiy nomidagi TDPU bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent sh. YUsuf Xos Xojib ko`chasi 103--uy